kuifje

Nr 10
43e jaargang
1-3-88

Mr EDOUARD DE DROEVIGE KLOON

HET W… OR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

STEVEN SPIELBERG

Gek op plaatjes
Steven Spielberg, de beroemde Amerikaanse regisseur, is in 1947 geboren in Cincinatti in Ohio. Al heel jong wordt hij aangetrokken door het beeld. Hij verslindt geïllustreerde boeken en is gefascineerd door de televisie. Als jongeman is één van zijn eerste aankopen een Super-8 mm camera en wat films. Op papier ontwerpt hij wat ideeën voor scènes om op te nemen met vrienden. Hij maakt op die manier films waarvan hij het scenario heeft bedacht. Soms voegt hij er één of andere trucage aan toe, die hij zelf in elkaar heeft gesleuteld. Dan op een dag, slaagt hij erin een 16 mm-camera te pakken te krijgen. Het beeld wordt beter, de mogelijkheden zijn groter en dus het resultaat ook «echter». Heel wat beroepsmensen werken tenslotte met een 16 mm-camera.

Eerste plaats
Niets is zo boeiend als dromen van verhalen, denkbeeldige avonturen en samen met vrienden daar films van maken. Maar als je 20 bent moet je ook in je onderhoud voorzien. Steven Spielberg wil niets liever dan in de filmwereld leven, tussen acteurs en technici en daar werken, in die bijzondere sfeer van de studio's... al moet erbij gezegd worden dat Hollywood niet meer is wat het geweest is. In 1967 gaat de jongeman naar Los Angeles om zich met kloppend hart aan te bieden bij de Universal-studio's. Onder de indruk van de overtuigingskracht van de dynamische jongen, neemt de machtige filmmaatschappij hem meteen in dienst.

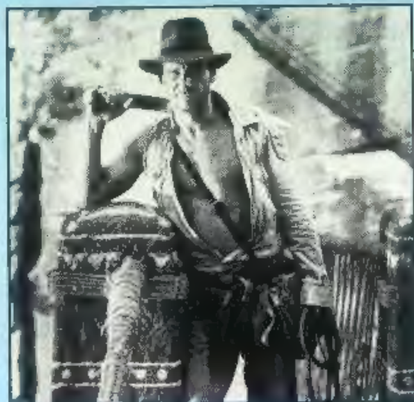
Een tv-film
Een jong filmer, wiens mogelijkheden nog niet eens bekend zijn, krijgt natuurlijk geen grote budgets. De ontvangst van het publiek kon wel eens heel terughoudend zijn, en in dat geval is het een financiële ramp. In 1970 besluit een producent Spielberg slechts een kleine subsidie voor een tv-film te geven. Voorlopig nog geen superprodukties voor de bioscoopzalen.
Dan legt Steven hem een behoorlijk origineel script voor. Weinig acteurs, dus dat is goed voor het budget. In feite is de hoofdrolspeler een grote vrachtwagen die een automobilist terroriseert. En weldra begint op de onafzienbare, spectaculaire maar vaak verlaten snelwegen van het Westen van de V.S. de opname van «Duel», bestemd voor de televisie. Het resultaat is zo goed, dat besloten wordt de film ook in de bioscopen uit te brengen.

De tanden van de haai
In 1974 maakt Steven Spielberg een tweede achtervolgingsfilm — Sugarland Express — maar het publiek is minder enthousiast over deze meer conventionele produktie. Maar de jonge regisseur is dan al bezig met een film die je bepaald «angstaanjagend» mag noemen. In 1975 verschijnt in de bioscopen, geproduceerd door Universal, de beroemde «Jaws», die voortaan alle strandbezoekers een beetje voorzichtiger heeft gemaakt. Spielberg werd gevraagd een vervolg te maken, maar de verdere avonturen van de boosaardige haai heeft hij aan anderen overgelaten.
Met zijn vindingrijke geest is hij al weer bezig aan een nieuw projekt, dat hij weldra zal realiseren.

Een historische ontmoeting
1977: dan verschijnt er in de bioscopen een film die een enorm succes zal kennen: «Close Encounters of the Third Kind». Een film over UFO's, met een vleugje mystiek erbij. De regisseur deed voor deze film een beroep op één van zijn goede vrienden, de Fransman François Truffaut.

Onvermoeibaar
Steven Spielberg kent geen rust. Na deze nieuwe triomf maakt hij «1941». Ditmaal een heel ander onderwerp — de paniek die ontstaat in een kustplaatsje in de Verenigde Staten door de schok van Pearl Harbour — en een heel andere toon ook, die van de karikatuur. Het is een origineel, humoristisch werkstuk, dat echter, misschien juist door die ironie, niet helemaal aanslaat bij het publiek.

Indiana Jones

«E.T.»
Maar met het kleine wezentje van een andere planeet kan zijn populariteit niet meer stuk. «E.T.» viert triomfen over de hele wereld. Piraten-videocassettes worden voor enorme bedragen verkocht. Iedereen wil één van de eersten zijn die horen hoe de beroemde «E.T.» vraagt om naar huis te mogen. Eens te meer heeft Steven Spielberg een film van klasse gemaakt die toch voor het grote publiek is.

Het recept
Steven Spielberg is niet alleen regisseur maar hij schrijft ook het scenario van zijn films. Hij is er meestal ook één van de producers van, zodat hij verantwoordelijk is voor bijna het hele werk. Sommige wijsneuzige filmkritici hebben het over zijn films als «gemakkelijk». Maar is op dit gebied de beste rechter niet het publiek? En dan is de uitspraak duidelijk: Spielberg behoort tot de grote namen uit de filmwereld van het eind van de 20e eeuw. Wie kent tenslotte niet de figuur «Indiana Jones»?
Hij is een man die nog weet hoe je een verhaal moet vertellen, die zijn avonturen kan laten «leven» bij de kijkers. Hij heeft door zijn films een deel van zijn dromen overgebracht, dankzij de 1.001 trucages waarmee hij zijn produkties volstopt. Trucages die hij toevertrouwt aan een ploeg specialisten en vrienden met wie hij graag werkt. **Yves DUVAL**

EMPIRE OF THE SUN

Een film geproduceerd door Steven Spielberg is een gebeurtenis. Een film geregisseerd door diezelfde Spielberg is al gauw een « must ». Dat is ook het geval met « Empire of the Sun », waarin we, door de ogen van een jongeman, op aangrijpende wijze ingevoerd worden in de gruwelen van de Chinees-Japanse oorlog in het begin van de jaren 40.

Jim Graham is nauwelijks 12 als die oorlog uitbreekt. Hij is Engelsman, maar geboren in Sjanghai, waar zijn vader een bloeiende onderneming heeft gesticht. Het hele gezin woont op een luxueus landgoed buiten de stad. Omgeven door landgeno-

ten leven de Grahams gemakkelijk en in overvloed. Als enige, vertroetelde zoon krijgt hij een burgerlijke opvoeding, die, ongetwijfeld juist door de grote afstand, bijzonder « Brits » is. Van China weet hij eigenlijk niets af. De Chinezen zijn voor hem huisbedienden, die hij met minachting beziet. Zijn wereld wordt beperkt tot de deftige wijk en de Britse kolonie, die er weelderige Victoriaanse huizen bewoont. Wat zijn studie betreft geeft Jim meestal de voorkeur aan zijn verzameling vliegtuigmodellen. Vliegen is zijn hartstocht, en het is zijn droom eens piloot te worden. Hij kent alle kenmerken van alle bestaande

toestellen en gefascineerd kijkt hij naar de Japanse jagers die boven de rijke voorstad vliegen. Het geronk van de motoren wekt meer enthousiasme dan angst bij hem. Zei zijn vader niet: «Deze oorlog is een zaak van de Chinezen, niet van ons». Maar toch... Als Jim met zijn ouders een gekostumeerd bal bezoekt, ontdekt hij opeens de wrede werkelijkheid. Als hij door de stad rijdt wordt hij rechtstreeks geconfronteerd met een ellende en verwarring waar hij geen idee van had: de ellende van het Chinese volk. Tijdens een uitstapje buiten de tuinen, op zoek naar de resten van een neergeschoten vliegtuig, krijgt hij direct met gevaar te maken als hij stuit op een troep dreigende Japanse soldaten. Dat incident is trouwens ook voor zijn vader onthullend. Hij komt erachter dat deze oorlog ook de zijne is, en dat hij zo snel mogelijk Sjanghai moet verlaten...

ALLEEN TEGEN ALLEN

Te voet trachten de Grahams en de hunnen de haven te bereiken om aan boord van een schip te gaan naar veiliger oorden. Maar eerst moeten ze zich een weg banen door de onbeschrijflijke chaos van de straten van Sjanghai, overspoeld door een panische menigte. In de verwarring raakt Jim zijn familie kwijt en staat hij alleen tegenover allen... Op de wanhoop volgt al snel een verwoede wil tot overleven. Hij is tot alles bereid om zijn kom rijst te krijgen. Zelfs tot het helpen van Frank en Basie, twee nogal ongure Amerikaanse handelaars, die hij gedwongen heeft hem mee te nemen. Het drietal wordt trouwens al snel gevangen genomen. Ze worden naar een gevangenenkamp gebracht onder bevel van de genadeloze sergeant Nagata.

Net als alle gevangenen bouwt Jim mee aan een vliegveld. Het werk is erg zwaar en tallozen sterven van uitputting. Gelukkig vindt Jim het echtpaar Victor, vrienden van zijn ouders, met wie hij een hoekje van een barak inneemt. Terwijl anderen steeds moedelozer worden, behoudt hij al zijn energie. Hij is intelligent, en gestimuleerd door Basie, weet hij alles te pakken te krijgen wat hij wil. Hij wordt zelfs «de versierkoning» genoemd. Behalve de overlevingslessen van Basie, krijgt hij een gedegen opleiding van dr. Rawlins, de Engelse arts van het kamp... Hoewel hij grote bewondering heeft voor de dappere kamikazes die opstijgen van het naburige vliegveld, is Jim beducht voor de wrede methoden van zijn bewakers. Hij wil niet sterven. Niet onder geweld, niet van de honger. Om de agressie van de Japanners te ontduiken, doet hij zich zo onderworpen mogelijk voor. Om de ondervoeding tegen te gaan, drinkt hij alleen maar gekookt water en dwingt hij zichzelf kakkerlakken te eten, omdat die eiwitten bevatten.

Als het Amerikaanse leger het kamp bombardeert, weet Jim niet wat hij met zijn gevoelens aanmoet. Hij is tegelijk onder de indruk van de kracht van de US Luchtmacht, en bedroefd als hij ziet hoe al die prachtige Japanse toestellen vernietigd worden. De vernietiging van het vliegveld, waar hij zo hard aan gewerkt heeft, en waarbij zoveel van zijn lotgenoten het leven hebben gelaten, grieft hem diep. Maar hij is vrij... een vrijheid waar hij al snel weinig aan blijkt te hebben in een land dat slechts uit ruïnes bestaat. Maar met zijn 15 jaar is Jim geen kind meer. De oorlog heeft hem vroegtijdig gerijpt. Hij weet hoe hij moet vechten om te overleven...

EEN WAAR VERHAAL

Het verhaal van Jim is bijna hetzelfde als dat van J.G. Ballard, die van 1942 tot 1945 geïnterneerd was in het Japanse kamp Kunghua, bij Sjanghai. De film is gebaseerd op het verhaal van die moeilijke ervaring, dat hij na 40 jaar publiceerde. «Ik heb 20 jaar nodig gehad om me weer aan te passen, en 20 jaar om mijn herinneringen bij elkaar te zoeken,» zegt hij. «Empire of the Sun» verscheen in 1984 en is daarna in alle talen vertaald. «Het is in wezen een pacifistisch verhaal,» zegt Spielberg. Het beschrijft niet alleen de schade die de oorlog toebrengt. Het klaagt alle oorlogen aan en hun effect op de kwetsbare ziel van kinderen en jonge mensen, die zonder overgang in de volwassenheid worden getrokken. Meer dan een oor-

logsfilm is het een menselijke, persoonlijke ervaring die ik in beeld wilde brengen. Ik wilde dit projekt verwezenlijken, omdat de figuur van Jim me boeide. Ik identificeerde me met hem... Voor mij is hij de enige held, jong en authentiek, die in de laatste jaren in de literatuur is opgedoken. Hij is een vechter. Een jongen die besloten heeft koste wat het kost te overleven in een omgeving die niets cadeau geeft.»
Steven Spielberg is wel blijven produceren maar had sinds «The color purple» geen meter film meer zelf gemaakt. Een groot deel van zijn film speelt in Shanghai, en daarom moest hij vele opnamen in China maken. De Italiaan Bernardo Bertolucci was met «De laatste keizer» de eerste Europese filmer die een groot projekt op Chinese bodem realiseerde, en Spielberg is de eerste Amerikaan die een dergelijke co-produktie maakt. Zijn medewerkers hadden echter ergens anders een stad gezocht die zou kunnen lijken op het Sjanghai van 1941. Nadat ze bijna de hele wereld over gereisd hadden moesten ze erkennen dat ze alleen maar in Sjanghai zelf die achtergrond zouden kunnen vinden. Daarop begonnen onderhandelingen met de Chinese regering, die vier jaar duurden. Spielberg is echter één van de weinige Amerikaanse cineasten die daar een zekere populariteit geniet. «The color purple» was in China inderdaad een groot succes. Verschillende van zijn produkties, waaronder vooral «E.T.» worden er regelmatig aan studenten vertoond. Tenslotte werd er een overeenkomst bereikt en kon de ploeg van «Empire of the Sun», in samenwerking met de Studio's van Sjanghai-Film, een maand lang filmen.
«Tot mijn grote voldoening,» zegt Spielberg, «vond ik daar in de oude wijken straten die in meer dan 40 jaar onveranderd waren gebleven.» Eenmaal ter plaatse werden die straten afgesloten en 5.000 plaatselijke figuranten werden ingezet als kooplieden, zeelui... de hele menigte die in die tijd op straat rondzwierf. «Het was de eerste keer dat zoiets gebeurde. Het was fantastisch! Het is alsof je een hele dag lang het verkeer op de 5th Avenue in New York of de Champs-Elysées in Parijs stillegt. De Chinezen waren zeer geïnteresseerd in onze werkmethoden, maar ze pasten zich heel snel aan. Ze bestookten ons met vragen. Hun enthousiasme was buitengewoon. Op hun verzoek heb ik een forum over de film georganiseerd dat drie uur duurde. Die drie uur behoren tot de meest uitputtende die ik heb meegemaakt.»

OP WEG NAAR SPANJE

Omdat de luxueuze villa's waar in die tijd de rijke Engelse kolonisten woonden, ontoegankelijk zijn, vond Spielberg in de buitenwijken van Londen dergelijke Victoriaanse villa's, waar hij de familiescènes van de Grahams opnam.
Omdat er geen sprake van was dat er langer dan een maand gefilmd kon worden, verhuisde de produktie naar Zuid-Spanje, waar het landschap op dat van China lijkt, om daar het gevangenenkamp en het Japanse vliegveld na te bouwen. Zo'n 300 arbeiders werden ingezet om dat kamp van 900 m² met pagoden en barakken na te bouwen. Ook werd er een landingsbaan van een kilometer aangelegd om de vliegtuigen te laten landen en opstijgen. Want hoewel er veel schaalmodellen gebruikt werden, kon Spielberg gebruik maken van de diensten van verzamelaars, die hun echte toestellen uit die tijd aanboden. Maar daarover praten we verder in het volgende nummer...
De jonge Christian Bale werd tenslotte uit meer dan 4000 Engelse en Amerikaanse kandidaten gekozen om de zware taak op zich te nemen Jim te spelen, een jongen van 12, die zich teweer stelt tegen de verschrikkingen van de oorlog. Natuurlijk is het niet zijn eerste filmervaring. Hij heeft al meegedaan aan talloze Amerikaanse televisiefilms, en zit ondertussen ook nog op de middelbare school. «Disneyland is leuk, maar het bureau van Steven Spielberg is veel boeiender,» zegt hij. «Het is er vol elektronische spelletjes en je hebt geen geld nodig om ermee te spelen. Het is geweldig!»
Naast hem speelt John Malkovich, ontdekt in «La Déchirure» van Roland Joffé, de rol van Basie, de Amerikaanse avonturier en de grote bink van het kamp, die hem zijn overlevingslessen geeft. Nigel Havers, de ster in «Chariots of Fire» en «A Passage to India», is Dr. Rawlins, de Engelse dokter van het kamp. De jonge Britse actrice Miranda Richardson speelt mevrouw Victor. En tenslotte viel aan de populaire Japanse tv-acteur Masato Ibu de rol toe van de geduchte sergeant Nagata, de bevelhebber van het kamp.

Jean-Louis LECHAT

TECHNISCHE KAARTEN

Een Amblin Entertrainment **produktie**, uitgebracht door Warner.
Regie: Steven Spielberg.
Scenario: Tom Stoppard, naar J.C. Ballard.
Camera: Allen Daviau.
Muziek: John Williams.
Spelers: Christian Bale, John Malkovich, Miranda Richardson, Nigel Havers, Joe Pantoliano, Leslie Phillips, Masato Ibu, Emily Richard, Rupert Frazer, Peter Gale, Takatore Kataoka, e.v.a.

HANS

GRZEGORZ ROSINSKI
A.-P. DUCHATEAU

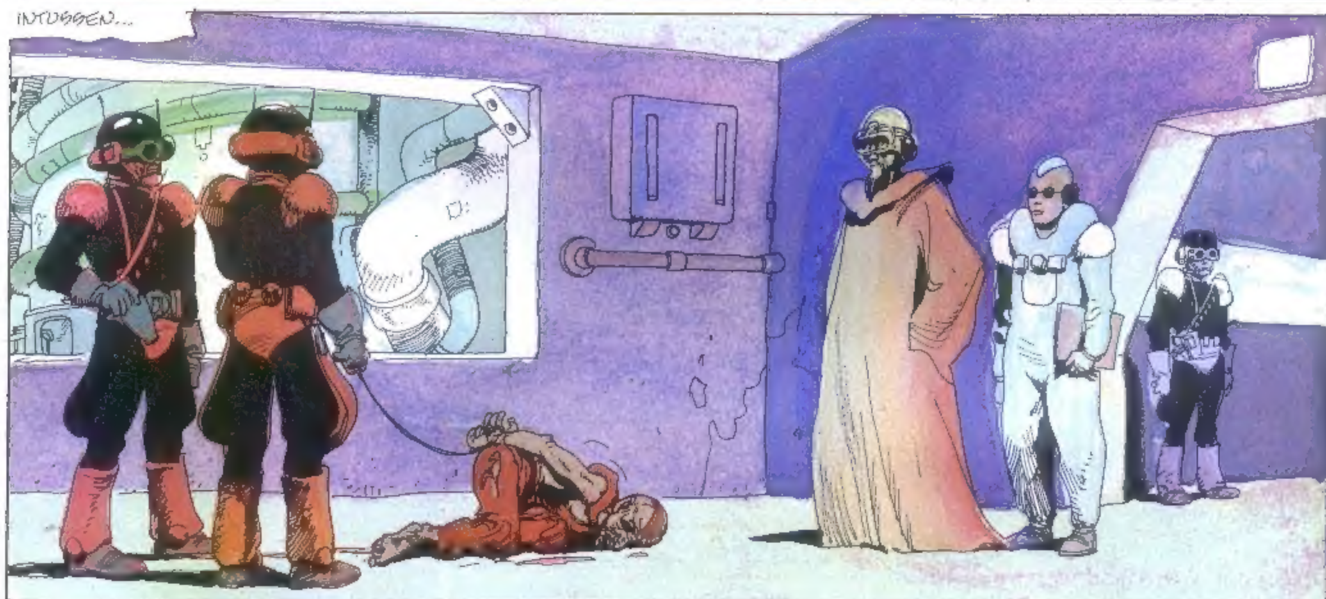
SAMENVATTING: Waarachtig, Valsary heeft een plan gevonden om Hans en zijn gezellen aan hem te onderwerpen. Meerdere mannen werden ontvoerd... maar met welk doel? Waarom nu nog voorzichtig omgaan met Argor en Ramoz?

DE GLADIATOREN

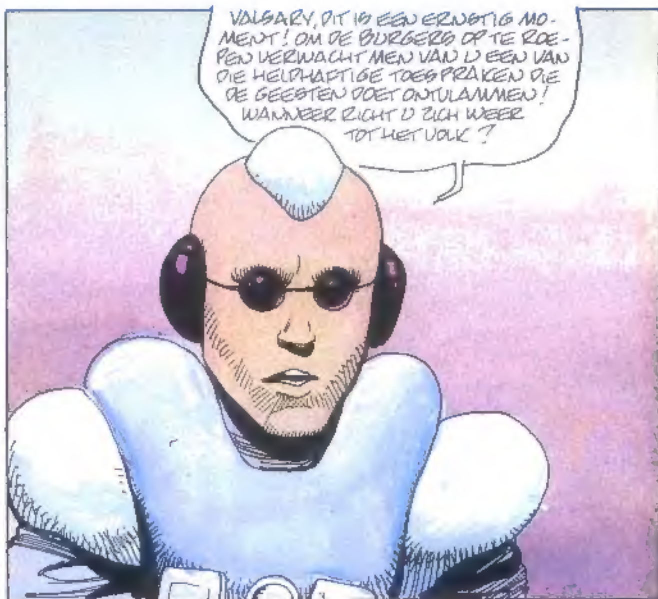

SLA OM

HANS

EN OP WIE KUNNEN WIJ REKENEN? DE STAD IS SLECHTS EEN BERG VOL MUIZEN EN LARVEN...

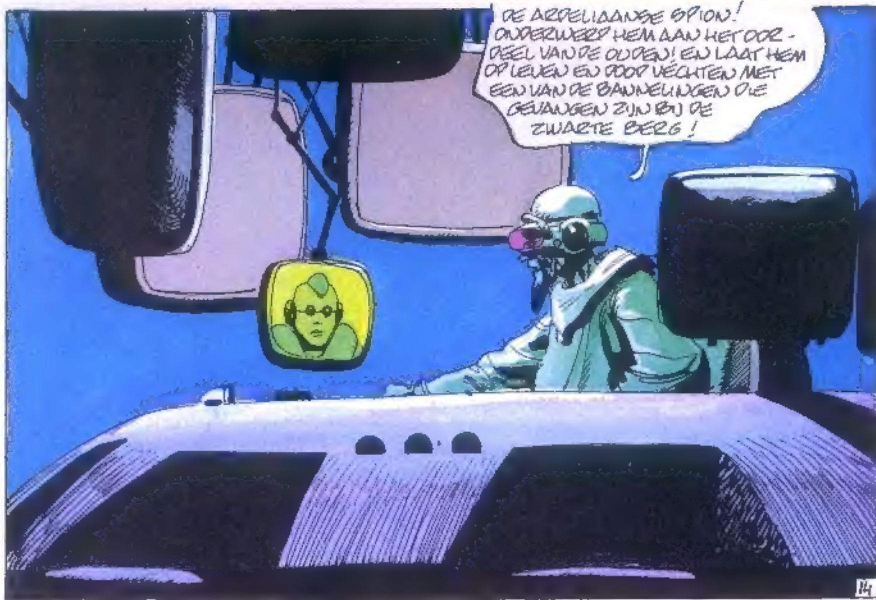

VALSARY, DIT IS EEN ERNSTIG MOMENT! OM DE BURGERS OP TE ROEPEN VERWACHT MEN VAN U EEN VAN DIE HELDHAFTIGE TOESPRAKEN DIE DE GEESTEN DOET ONTVLAMMEN! WANNEER RICHT U ZICH WEER TOT HET VOLK?

DAT HELDENDICHT WAARAAN U AL ZO LANG WERKT EN DAT DE GLORIE VAN DE OORLOG HEET! HOE LANG AL, VALSARY?
BINNENKORT... GA NU EN LAAT ME MEDITEREN!

MACHT PUT UIT... BEN IK MACHTELOOS GEWORDEN? IK HEB DIE DWAAS VAN EEN RAMOZ VERBANNEN... HIJ WAAGDE HET ME TE BESPOTTEN!

DE INSPIRATIE LIET ME IN DE STEEK EN DAT BESEFTE HIJ. MAAR IK HEB HET MIDDEL GEVONDEN...

HET MIDDEL DAT IK NIET MEER ZAL KUNNEN MISSEN.

DE ARDELIAANSE SPION! ONDERWERP HEM AAN HET OORDEEL VAN DE OUDEN! EN LAAT HEM OP LEVEN EN DOOD VECHTEN MET EEN VAN DE BANNELINGEN DIE GEVANGEN ZIJN BIJ DE ZWARTE BERG!

"DE MUTANTEN VAN XANAÏA"
VERWACHTEN JULLIE
IN MIJN 3e ALBUM
(LOMBARD UITGAVEN)

wordt vervolgd

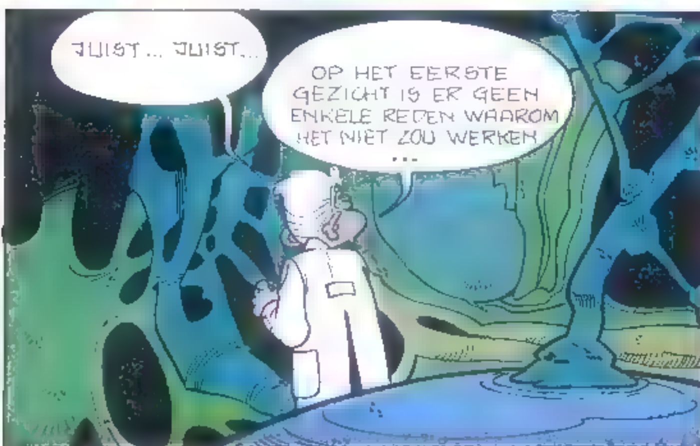

Meneer Edouard

SAMENVATTING: Ziezo! De grote reis is begonnen! Na zijn eerste onderzoeken kan M. Edouard wel zeggen dat de montage van het kunstmatige schepsel in orde is. Alles kan blijkbaar functioneren... en hem tot leven brengen.

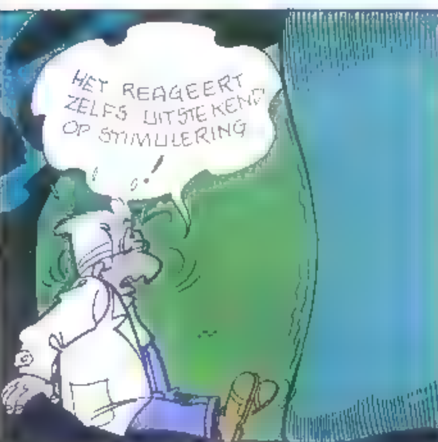

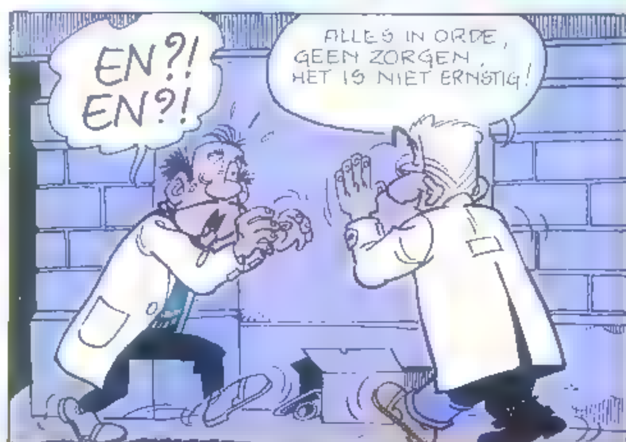

PSJIOEF

SLA OM

Meneer Edouard

DIDGÉ

22A -

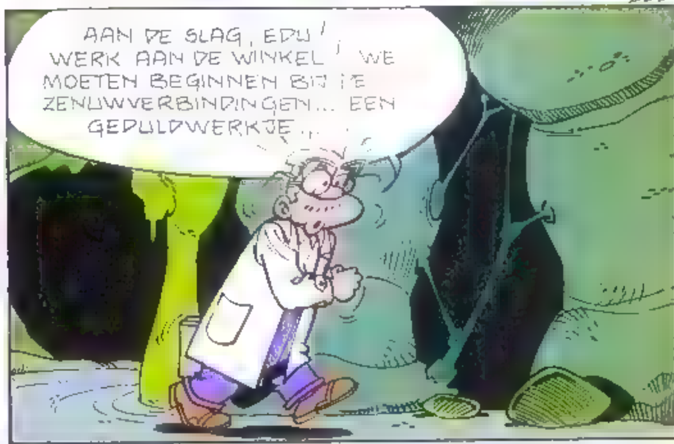

22B -

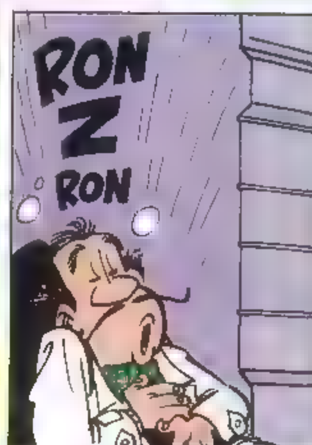

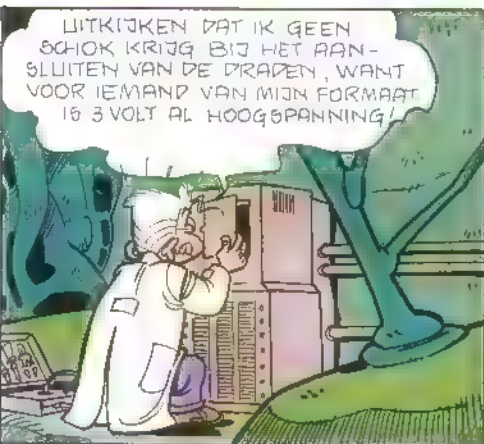

EINDELIJK ZAL IK DE EERSTE TEKENEN VAN LEVEN KUNNEN BESPEUREN IN DIT WEZEN DAT IK GEHEEL ZELF HEB SAMENGESTELD!
BEDAAR, BEDAAR MIJN ARME HART!

TWEE UUR LATER...
OEF! DAT WAREN DE ZENUWVERBINDINGEN. HET WAS EEN HELE KLUS, MAAR HET RESULTAAT IS BEVREDIGEND, KAN IK ZEGGEN!

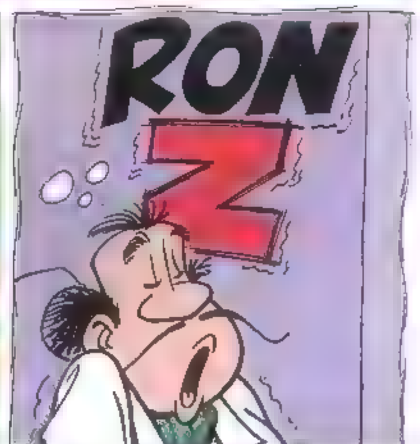

HET ZAL NU NIET LANG MEER DUREN...

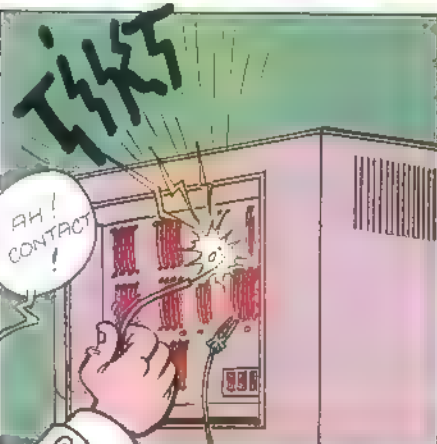

RON
Z
RON

JUIST. IK ZAL DE BATTERIJ IN DE BUURT VAN DE VERBINDING INSTALLEREN, DAT SPAART DRAAD EN WERK.

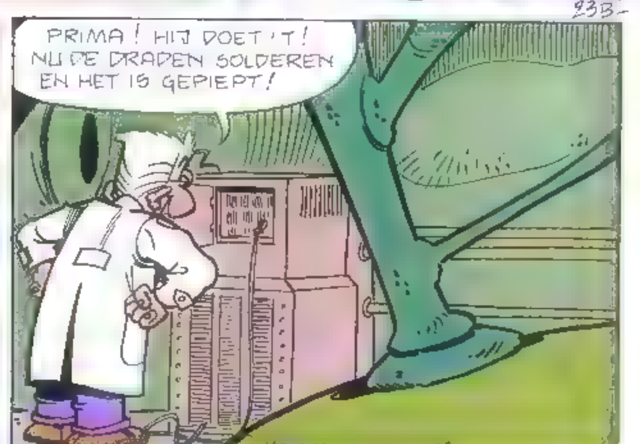

UITKIJKEN DAT IK GEEN SCHOK KRIJG BIJ HET AANSLUITEN VAN DE DRADEN, WANT VOOR IEMAND VAN MIJN FORMAAT IS 3 VOLT AL HOOGSPANNING!

OKÉ, DRADEN AANSLUITEN EN DAN KAN IK ZIEN OF ER SPANNING OP STAAT... HIJ DAARBOVEN ZAL WEL ONGEDULDIG WORDEN!

RON
Z

TSSST
AH! CONTACT!

RON

PRIMA! HIJ DOET 'T! NU DE DRADEN SOLDEREN EN HET IS GEPIEPT!

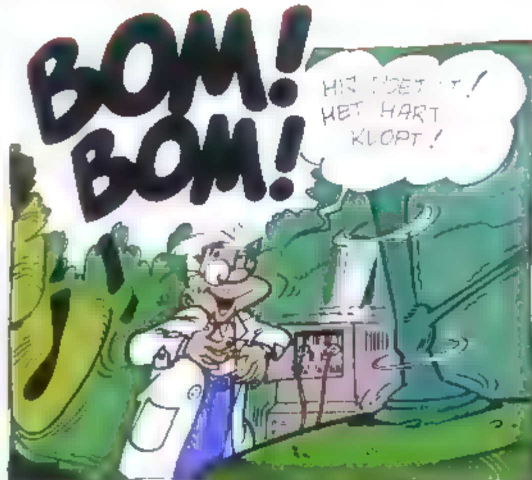
SLA OM

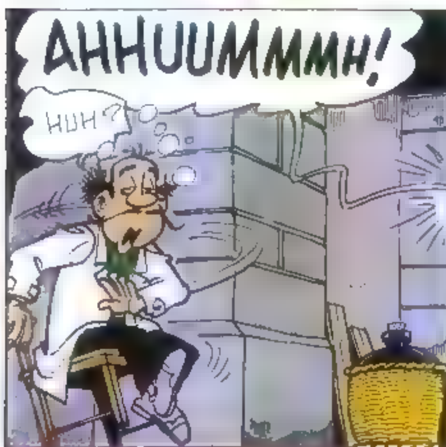

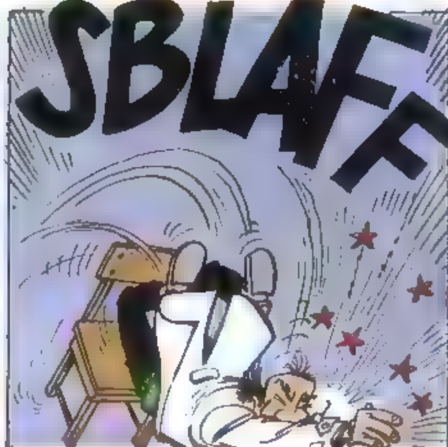
Meneer Edouard

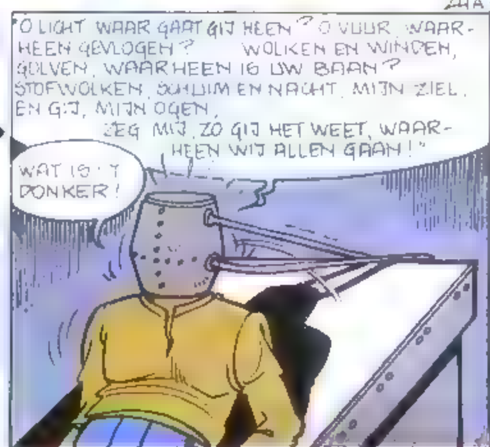

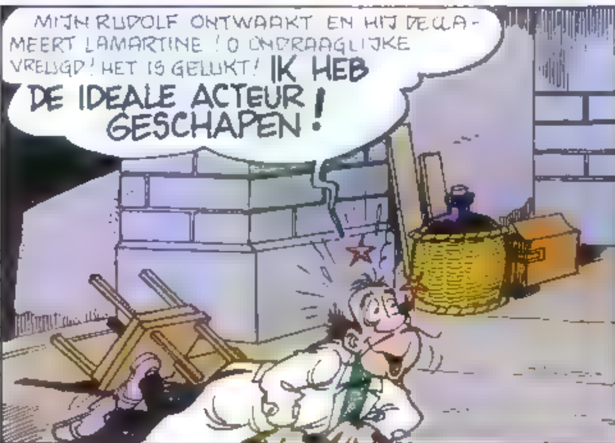

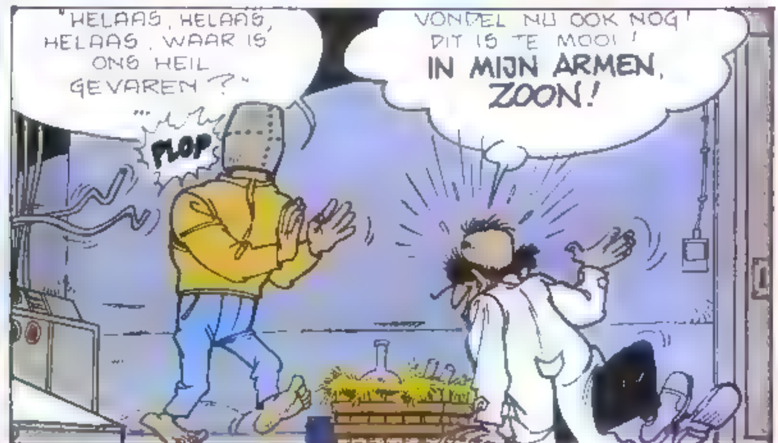

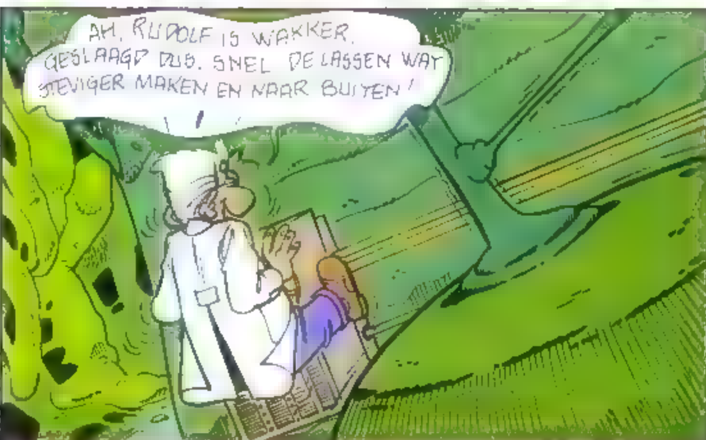

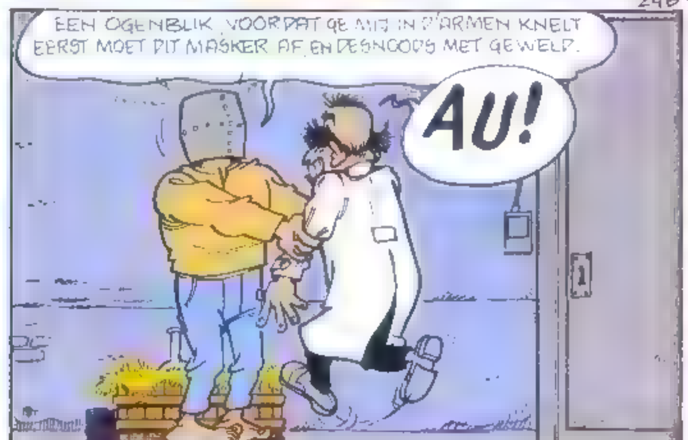

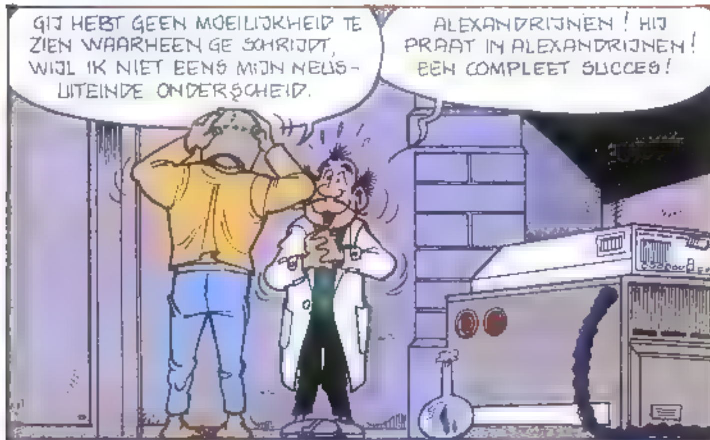

"DE BENDE VAN DE GONG" IS VAN DE PARTIJ. BIJ JE BOEKHANDELAAR! 3e ALBUM (LOMBARD UITGAVEN)

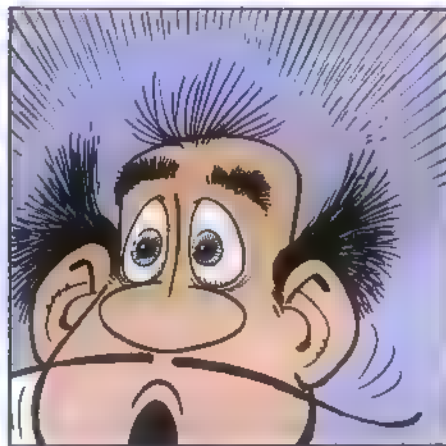

25A-

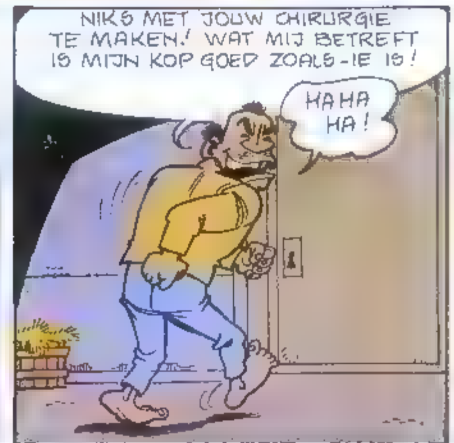

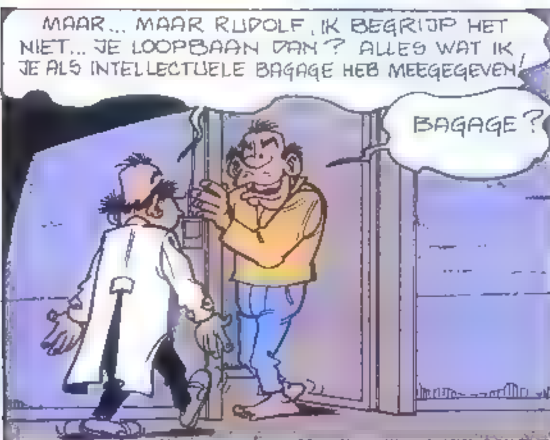

25B

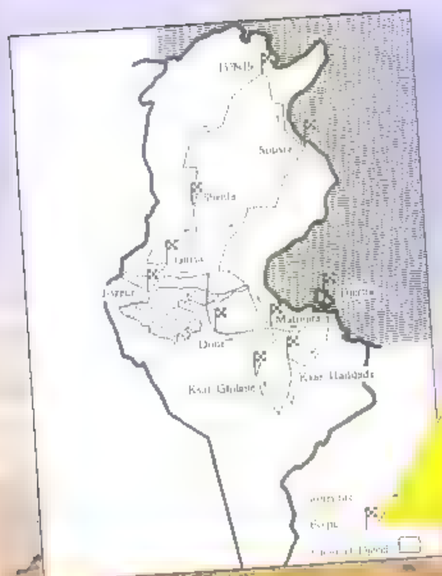

wordt vervolgd

Door de s

De Wegen van het Avontuur

Ieder zijn eigen opvatting over het avontuur! Ieder zijn eigen rondreis door de Sahara! De reis die wij je laten volgen is meer een toeristische omzwerving dan een snelheidsrace. Voor het merendeel van de 50 motorrijders die meedoen, is dit de gelegenheid om zich te bevrijden van alle verkeersborden, die je gewoonlijk op je weg tegenkomt en om de stress en de saaiheid van het dagelijks leven te doorbreken. Zo'n gelegenheid krijg je maar zelden. De uitgestrekte woestijn ligt voor ons open!
Het blijft zeer verleidelijk te denken dat dit een lange afstandsrit is. Jammer van het mooie landschap! En jammer van het kontakt met de plaatselijke bevolking! Dit laten we aan anderen over. We zijn hier om dit gebied te doorploegen, met het risico dat we vast komen te zitten...
Maar laten we bij het begin beginnen. In Tunis, om precies te zijn.
Al vier jaar kwamen vijftig motorrijders elk jaar bij elkaar in Nijvel in België. Ze heten 'Motorclub 80' (de vijfde keer zal zijn van 31 maart tot 17 april a.s.). Hun doel is Tunesië ontdekken op een sportieve manier. Tijdens de andere keren hebben de organisatoren van deze 'Trans-Tunesië' een behoorlijke ervaring op dit gebied opgedaan. De route is heel precies uitgezet en bebakend. Er bestaat geen gevaar voor verdwalen! Nog een voorzorg is dat er altijd technische assistentie aanwezig is. Het gaat niet om een ralley en de rondrit mag beslist geen wedstrijd worden. Het is deelnemen aan het avontuur, aan ontdekkingen en aan ontmoetingen. Het is meer voor amateurs bedoeld dan voor professionele rijders en om grote vlaktes in de Sahara te doorkruisen op de motor. De Club houdt zich ook met sponsoring bezig (Total, Mondial Assistance, Pirelli...) om de kosten van de expeditie te drukken. Dankzij de Tunesische VVV worden de beste hotels gereserveerd voor de hele groep. Kortom de organisatie is bijna perfect...

DE EERSTE ROUTES

Van de 2.300 km die we in Tunesië moeten afleggen, bestaat 1.600 km uit paden. Degenen die dat willen kunnen enige dagen op geasfalteerde B-wegen rijden. De lengte van de dagelijkse etappe hangt af van het landschap en de moeilijkheden onderweg. Dagelijks worden er tussen de 150 en 400 km afgelegd. Wij hebben vorig jaar een deel van de reis gevolgd, in een Mitsubishi Pajero, als begeleiding, en voor jullie hebben wij een week lang de wederwaardigheden van de reis meegemaakt.
Het was regenachtig en koud, toen die ochtend van de 4e mei 1987 alle deelnemers van deze 4e «Trans-Tunesië» zich verzamelden aan het eind van de Avenue Bourguiba voor een etappe van 320 km, waarvan 200 over paden, die hen van Tunis naar Sbeitla moest brengen. Deze eerste etappe is, traditioneel gezien, om op gang te komen. Een etappe met bergen (Atlasgebergte), waardoorheen kleine stoffige weggetjes kronkelen op de hellingen met naaldbossen. Soms zijn de paden van zand, dan weer rotsachtig en soms steil. Zo hier en daar zie je kleine huisjes, helemaal verlaten. Bewoond of niet? Je ontmoet er zelden iemand.
Sloughia, Ksour, Rohia... De gehuchtjes volgen elkaar op en we brengen steeds veel opschudding teweeg. Op de markten staan de mensen stil als ze onze knetterende motoren zien langskomen. De kinderen verdringen zich om

Een uitnodiging voor het avontuur, de ontdekkingen en ontmoetingen...

Te Sbeitla vinden we de pracht en praal uit het Romeinse Keizerrijk.

ahara van Tunesië

de nomaden op duivelse motoren, die volgens hen ontsnapt lijken te zijn uit «Mad Max». Vaak rennen zij op blote voeten voor je uit. Zijn ze één en al bewondering? De kleintjes kun je tevreden stellen met reclamestickers, maar de ouderen gooien met stenen. Honda, Suzuki, Yamaha... Deze mooie en dure Japanners zijn misschien ook een beetje provocerend voor de meeste van deze jonge mensen, die alleen de benenwagen bezitten om naar school te gaan, een paar kilometer verderop!

Die overvloed is moeilijk te begrijpen voor hen die nauwelijks geld hebben om het hoogstnodige te kopen... Het is al avond als we zonder moeilijkheden Sbeitla bereiken. Op twee stappen van het hotel liggen beroemde Romeinse ruïnes. Hoe prachtig die zijn kunnen we zien op affiches in de hal.

DAG, JUGURTHA!

Op dinsdag 5 mei, bij het opstaan, als de motorrijders hun motoren startklaar maken voor de etappe van Alpha (216 km, waarvan 180 km pad is), bieden inwoners van het naburige dorp ons voor enkele dinars muntstukken aan met de afbeelding van Caesar. Echte of valse? Een goedbewaarde tempel, een majestueuze triomfboog, sierlijke zuilen...

De sporen van de stad uit de oudheid zijn talrijk en gemakkelijk toegankelijk. Als er vandaag nog Romeinse munten werden gevonden, dan zou dat me niet verbazen. Goed, we laten deze herinneringen aan het Romeinse keizerrijk achter! De weg wacht op ons. Een vlakke en meer zanderige weg leidt ons deze keer naar Gafsa, Bir el Afey, Sidi Aich, Sidi Baker... Wij trekken door een minder bekende streek, maar wat een mooi landschap! Voor ons, voeren de motorrijders hun snelheid op, laten grote stofwolken achter of spatten water op van de Wadi's.

Aan het eind van de middag begint de indrukwekkende en schitterende afdaling naar de oase. Het pad slingert langs de hoge zandheuvels en de rotsen en we ontdekken een uitgestrekt landschap, beschenen door de maan. Dingen krijgen een koperachtige kleur. De ondergaande zon maakt alles sprookjesachtig. Het silhouet van een kamelenkaravaan tekent zich scherp af tegen de volgende bergkam. Beneden ons ligt een opgedroogd zoutmeer en de miljoenen kristallen schitteren. Eindelijk komen we in Gafsa aan! Tegenwoordig de hoofdstad van Zuid-west Tunesië. Het kleine stadje heeft zich ontwikkeld dankzij het nabijgelegen Capsa, stadje uit de Romeinse oudheid. De tuinen van de oase zijn luxueus. Sinaasappelbomen, citroenen en vijgen groeien er midden tussen de 300.000 dadelpalmen, die door de seghia's geïrrigeerd worden.

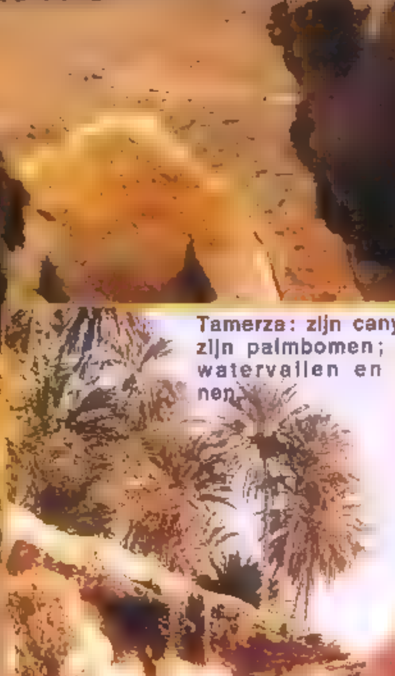
Weinig vermaak, geen werk. Het is begin mei, de maand van de Ramadan. Er zijn weinig mensen buiten, behalve een groep jongens, die in een laan tussen de tuinen aan het voetballen zijn. 's Nachts logeren we in het confortabele, maar bijna lege hotel... Jugurtha!

DE DRIE OASES

De volgende ochtend verlaten we de palmbomen van Gafsa en gaan op weg naar Tozeur. Deze etappe langs drie oases (172 km, waarvan 121 paden) wordt gekenmerkt door een ongeluk. Ondanks de raadgevingen, komt de jongste, en degene met de minste ervaring, naast het bochtige pad terecht, met volle snelheid, glijdt uit over het grove zand en botst tegen een rots! Hier eindigt het avontuur voor hem. Wij gaan verder naar Metlaouie, centrum voor fosfaatwinning, daarna komen we in de bergengten, die door de Seldja ingesloten wordt. De weg loopt langs Djebel en Neguib en vandaar beginnen we, na een tiental kilo-

Tamerza: zijn canyon, zijn palmbomen; zijn watervallen en tuinen.

meters, aan de spectaculaire klim. Een heel smal pad loopt stijl omhoog over de roodachtige rotsen en biedt een grandioos uitzicht. Na de top zien we Tamerza beneden liggen aan de andere kant van de berg. Enorme rotsblokken hangen over het pad. Hier begint een enorme canyon, waarvan de wanden meer dan 150 meter hoog zijn, dan de Wadi Khanga en de oase met zijn palmbomen, watervallen en tuinen. Het dorp maakt een verlaten indruk en doet met zijn vreemde huizen denken aan het Algerijnse Aurès en geven het landschap een luguber uiterlijk.
Het nieuwe dorp, vlakbij, is erg groen en een aantrekkelijke overnachtingsplaats. Het ligt pittoresk ingeklemd tussen twee bergen met steile wanden, daarachter ligt een Wadi, die moeilijk toegankelijk is. Het kleine Mides steekt af tegen de rotsblokken van Djebel Brikiss, op twee stappen afstand van de Algerijnse grens. Twee diepe ravijnen, waarvan de wanden 60 meter hoog zijn, hangen over een Wadi, en komen tot onder de woningen.
Schitterend! Verderop ligt de oase Chebika. Het dorp steekt uit boven een bergengte, waar watervallen en bronnen de mooie palmbomen van water voorzien.
Over het pad van de karavanen en Chott el Gharsa, dat op de grens ligt van de steppen en de woestijn, komen we in Tozeur aan.

Eer we in Chott aankomen, waant men zich in een filmdecor!

Afspraak met echt Bedoeïnen nabij Douz.

Matmata: ondergrondse woningen in de vorm van kraters, de «ghorfas»

DE ETAPPE VAN DE BEDOEÏNEN

Omdat we zo laat in Tozeur aankomen, kunnen we de boomgaarden niet bezoeken. Door 's avonds een wandeling door de straatjes maken en een glas thee te drinken op een terras van een cafeetje, krijgen wij toch de gelegenheid kennis te maken met de hartelijkheid van de inwoners... Donderdag, 7 mei, gaan we naar Douz. Het traject (van 205 km) loopt door een vallei, die weinig gebruikt wordt, behalve door Bedoeïnen. Het pad, wat niet op de kaart staat, heeft hele met zand bedekte stukken en weggezakte Wadi's. Het terrein soms zo onbegaanbaar, dat wij ons afvragen of we nog wel op de goede weg zitten. De stilte is indrukwekkend, de hitte drukkend. Voordat we ze kunnen zien, proberen we de afstand schatten tussen hun ronkende machines en onze motoren.
Een stofwolk in de verte kondigt ze, één voor één, aan. Wij wachten tot ze allemaal voorbij zijn. Nomaden, ergens vandaan, halen ons in, maar blijven op een afstand. Rij door... er is niets te zien... Tien minuten later zijn ze verdwenen, even geheimzinnig als ze gekomen waren!
Maar waar blijft onze aanvoerder? Is hij verdwaald? Heeft hij technische problemen? En de technische reparatieauto? Ze halen ons tenslotte in. De één volkomen uitgeput. Meerdere keren moest hij met zijn voeten de motor vooruit duwen, die onder het zand zat. De ander heeft moeilijkheden met de schokbrekers, die gerepareerd moeten worden. Toch komt de expeditie vooruit. Het pad voert door nieuwe, maar onbewoonde dorpjes. De regering wil dat de nomaden in huizen gaan wonen, maar dit heeft niet veel resultaat. Een rij bergen ligt links van ons en daar moeten we langs rijden. Wij hebben een afspraak voor de lunch in een oud fort. Oud? Hooggelegen op een uitstekende rots, lijkt het alsof het gisteren gebouwd is. Het is helemaal gerestaureerd om te dienen als filmlokatie. Nu woont er een herder met zijn schapen en ezeltje, dat gaat balken, als wij plotseling binnenkomen...
Wij komen, na een pas te zijn overgegaan, aan in Chott el Djerid.
Voor ons strekt het pad zich kaarsrecht en vlak uit over 40 km., door een opgedroogd zoutmeer; de gebarsten grond schittert. Geen enkele begroeiing! Een uitgestrekte oppervlakte, die overgaat in de hemel, een zee zonder water, waarop de brandende zon staat, en waardoor de lucht in de verte begint te trillen. Dag fata morgana's! Hier zijn we in de woestijn... Het pad gaat verder. Bij Chott zien we de eerste roze duinen van fijn zand. En een paar dorpjes. Het is ondenkbaar je dorst te lessen bij een fonteintje! Het heldere water heeft een temperatuur van 50°... Voor de motoren is dit een prachtig pad. Sommigen laten hun motor op maximale snelheid draaien en denken niet aan het gevaar. Maar door de wind liggen er grote zandbanken op de weg. Als je hier met volle vaart tegenaan rijdt, is het net alsof je tegen een muur aan rijdt... Zo krijg je ongelukken! Bij één van ons gebeurt dat ook, maar het is niet ernstig!

DOUZ, NET EEN WARME DOUCHE!

Dichtbij Douz, centrum van de vaste woonplaats van de half-nomaden, de Merazigen genaamd, en één van de belangrijkste kamelenmarkten, slaan wij ons kamp op. Na een uitgebreide Couscousmaaltijd met zang en dans van een folkloristische dansgroep uit de omgeving, gaan wij slapen in tenten, die speciaal voor de toeristen zijn ingericht, net echte Bedoeïnen! Persoonlijk slapen wij liever onder de blote hemel, net als de bewoners van de Sahara. Dicht bij een houtvuur, gewikkeld in een boernoes van kamelehaar... Er waren zelden nachten, die zo warm waren, dat wij verscholen tussen de duinen, onder de blote sterrenhemel konden slapen. Vrijdag 8 mei, gaan we op weg naar het eiland Djerba. Het traject is 240 km, waarvan 200 km pad, eerst zanderig, daarna met steentjes. Wij volgen

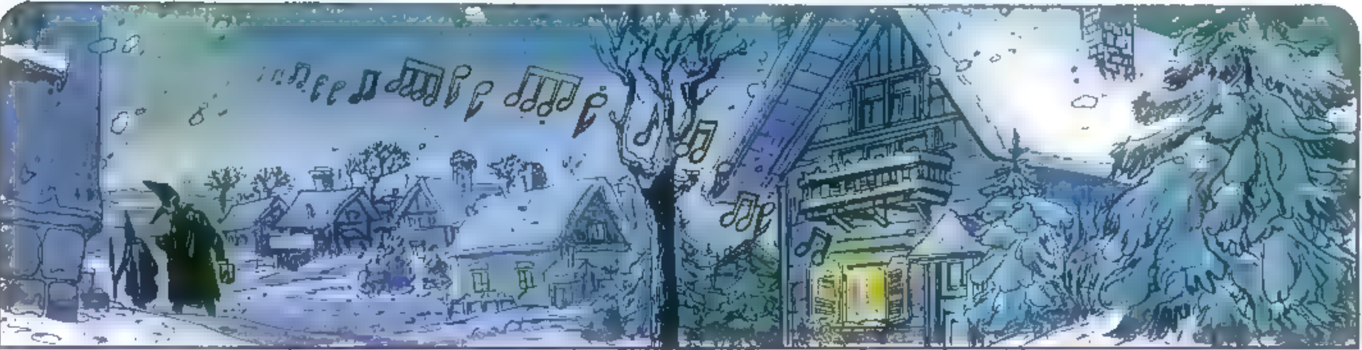
Lees het vervolg achteraan in dit nummer.

ŽELJKO PAHEK
GEORGES PERNIN

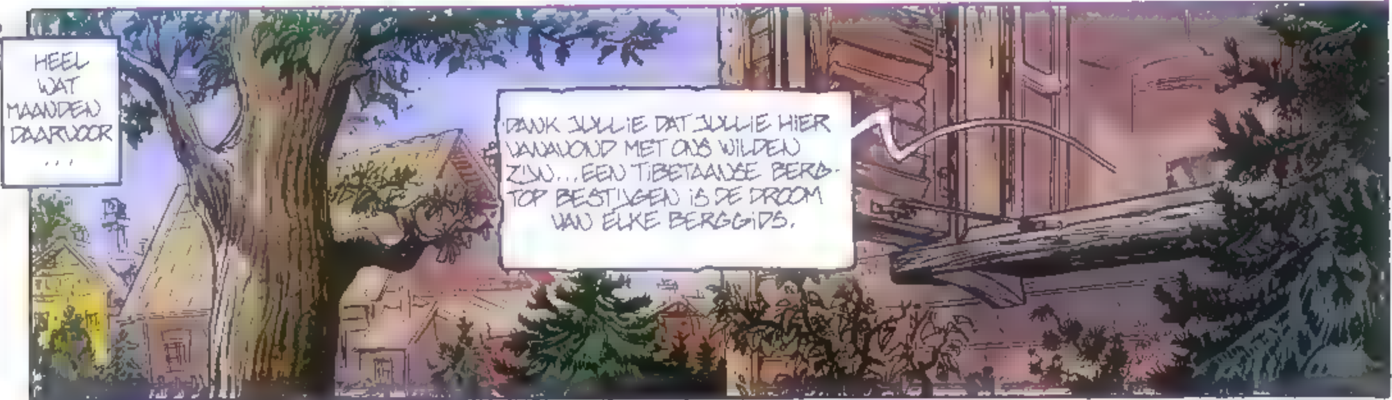
HET KIND MET DE VIOOL

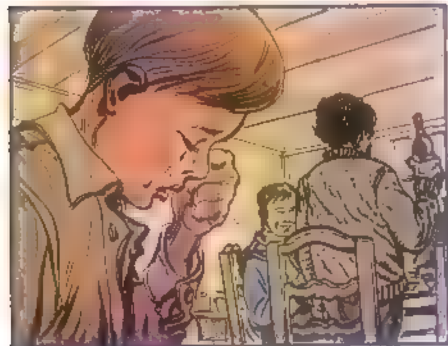
SLA OM

HET KIND MET DE VIOOL

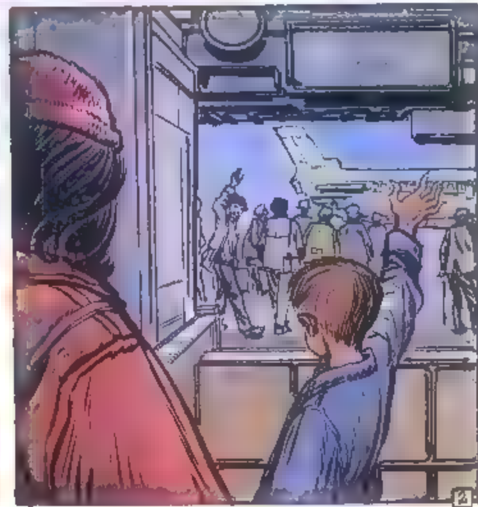

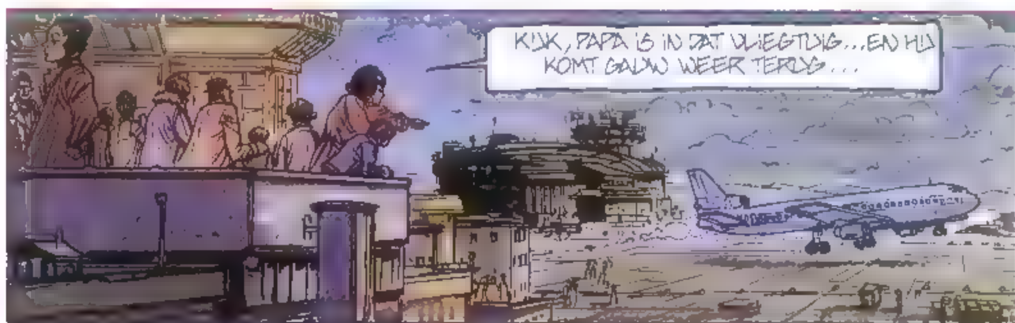

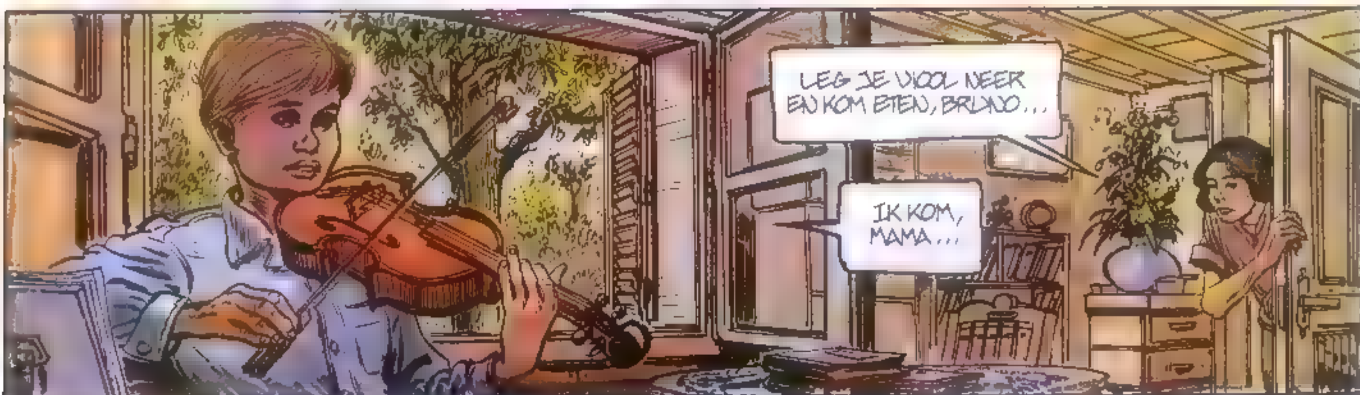

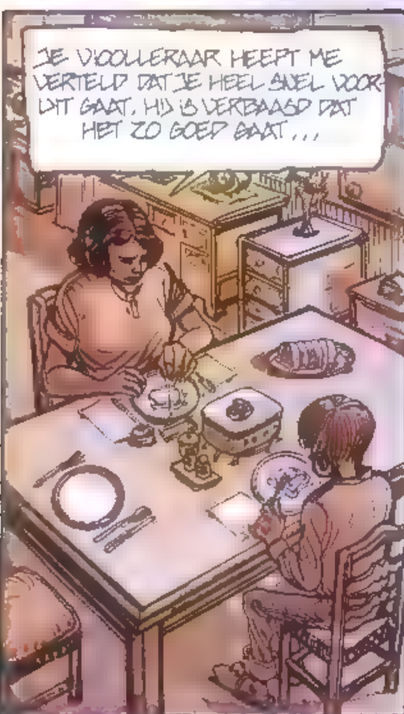

KOM BRUNO, WE GAAN KIJKEN HOE PAPA'S VLIEGTUIG OPSTIJGT...

KIJK, PAPA IS IN DAT VLIEGTUIG... EN HIJ KOMT GAUW WEER TERUG...

PAPA KOMT NOOIT MEER TERUG...
ZEG NIET VAN DIE DOMME DINGEN... KOM NOU MAAR...

MAMA, KOOP JE EEN VIOOL VOOR ME?

LEG JE VIOOL NEER EN KOM ETEN, BRUNO...
IK KOM, MAMA...

JE VIOOLLERAAR HEEFT ME VERTELD DAT JE HEEL SNEL VOORUIT GAAT. HIJ IS VERBAASD DAT HET ZO GOED GAAT...

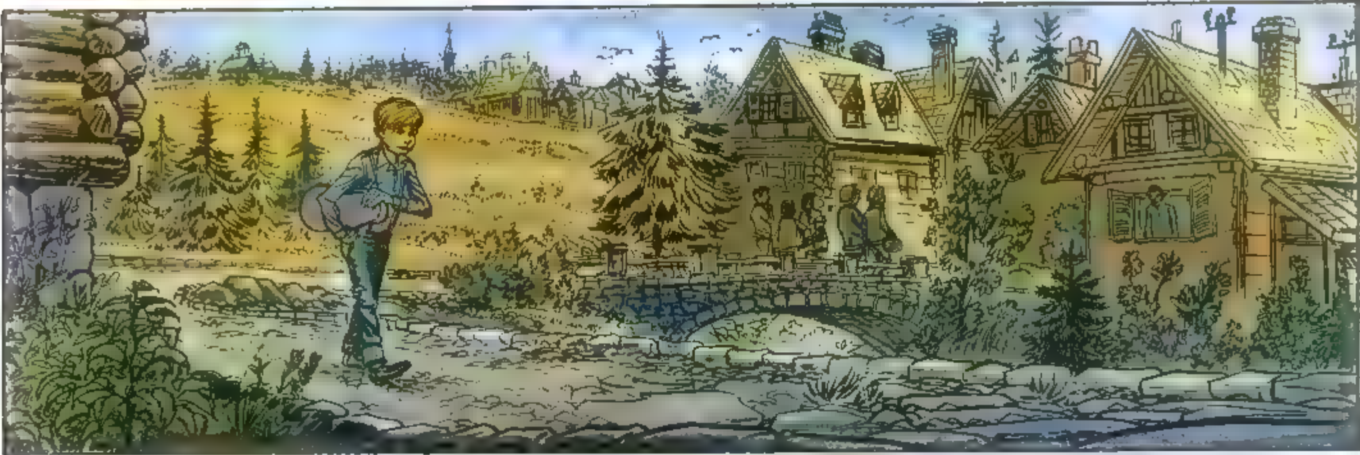

HOELANG HEBBEN WE AL GEEN BRIEF VAN PAPA MEER GEHAD?

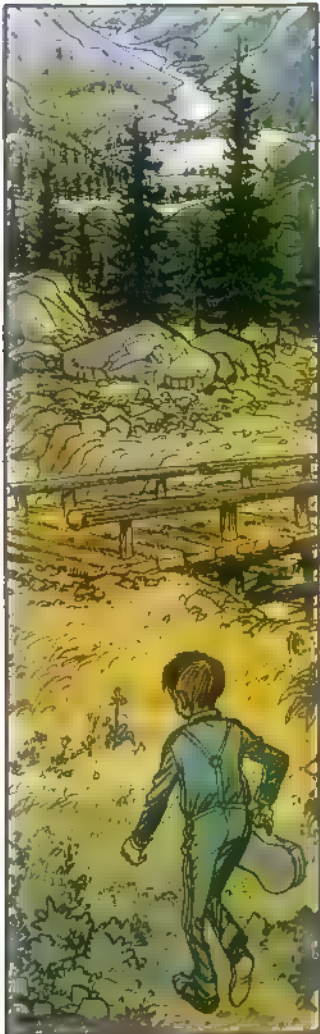

ZIJN LAATSTE BRIEF IS VAN TWEE MAANDEN GELEDEN, MAAR ZE DOEN ER EEN MAAND OVER VOOR ZE HIER ZIJN...

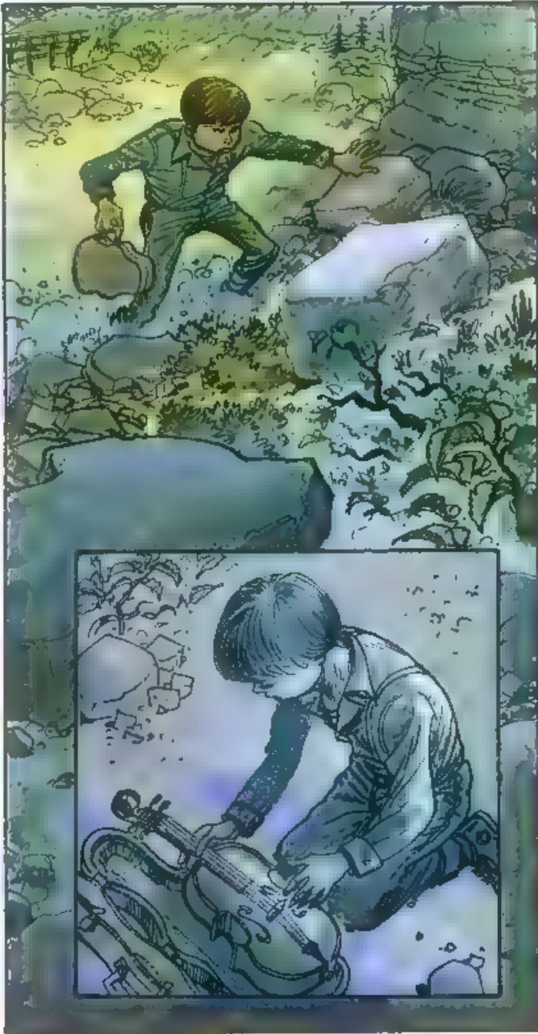

JA, DAT DUURT LANG...
KOM, EET NU MAAR... LET MAAR OP, BINNENKORT KOMT ER VAST EEN BRIEF...

SLA OM

VANMIDDAG WIL IK NAAR DE ALPENWEI. IS DAT GOED?
NATUURLIJK SCHAT... MAAR BEN JE VÓÓR DE AVOND TERUG?

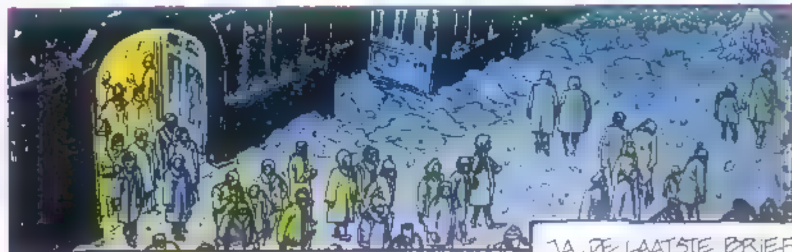

PAHEK

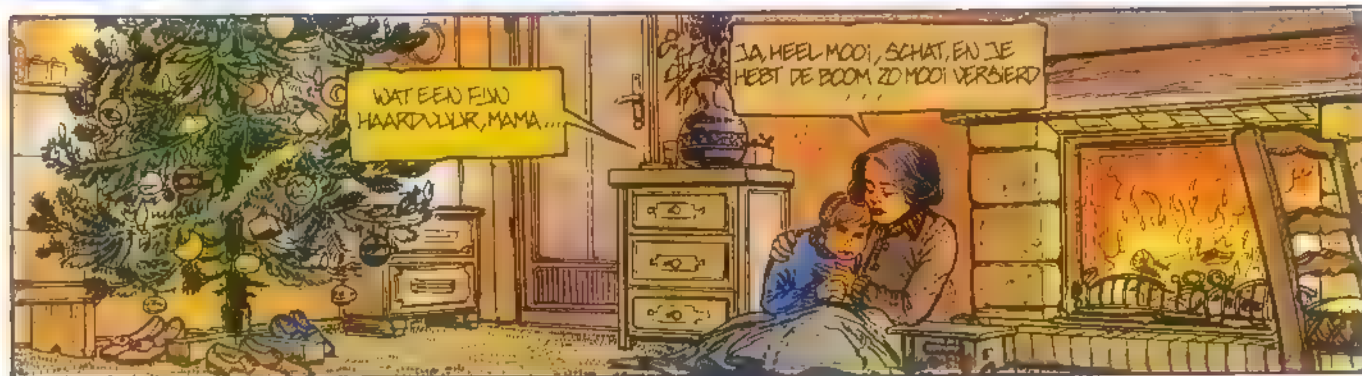

DE TIJD VERSTRIJKT

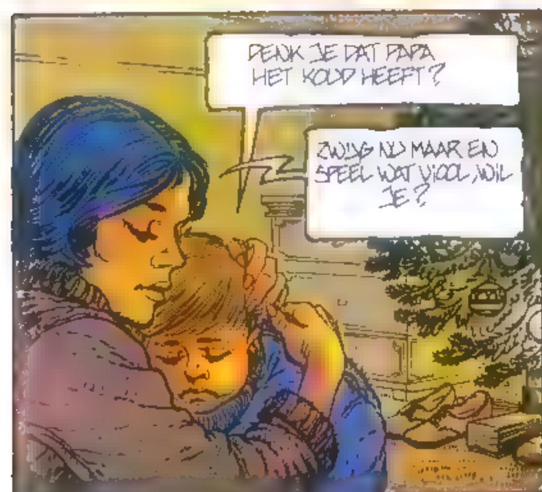

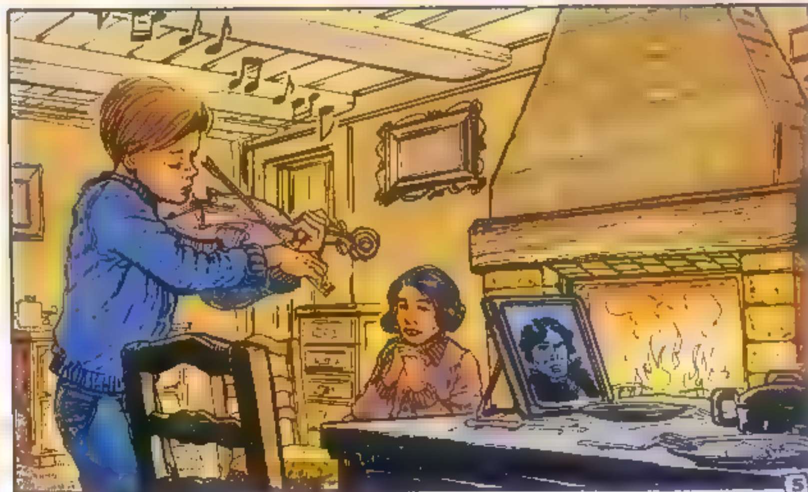

JA, DE LAATSTE BRIEF VAN PIERRE IS VAN 15 SEPTEMBER ... SINDS-DIEN NIETS MEER ... DAT IS WEL HARD...
DE AMBASSADE WEET NERGENS VAN

ANNE, JE HAD MET BRUNO MOETEN KOMEN VOOR HET KERSTONTBIJT...
NEE, BRUNO WILDE NIET ... HIJ WIL DEZE NACHT MET MIJ EN ZIJN VADER DOORBRENGEN.

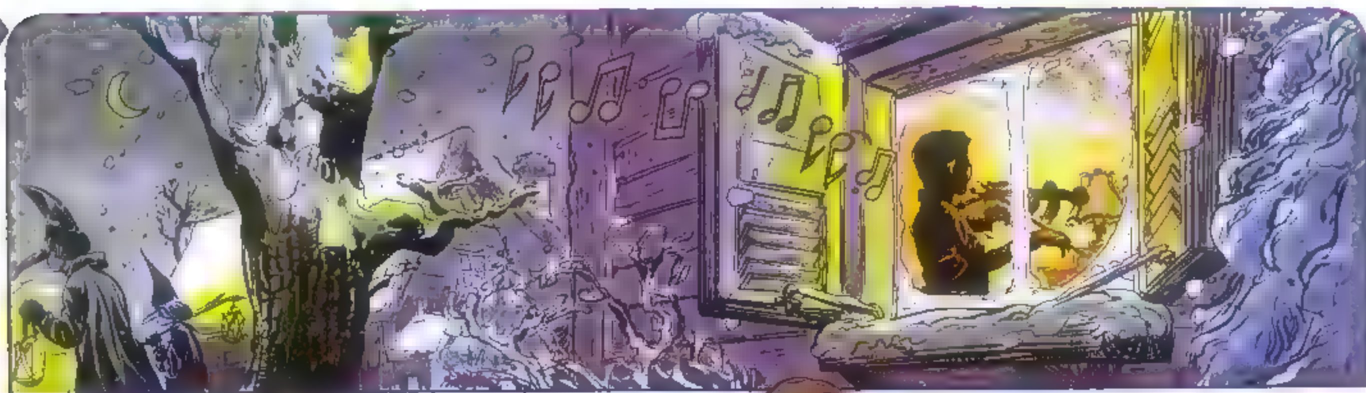

ARM KIND, WAT VRESELIJK VOOR HEM.

WAT EEN FIJN HAARDVUUR, MAMA...
JA, HEEL MOOI, SCHAT, EN JE HEBT DE BOOM ZO MOOI VERSIERD ...

DENK JE DAT PAPA HET KOUD HEEFT?
ZWIJG NU MAAR EN SPEEL WAT VIOOL, WIL JE?

SLA OM

TOC
TOC

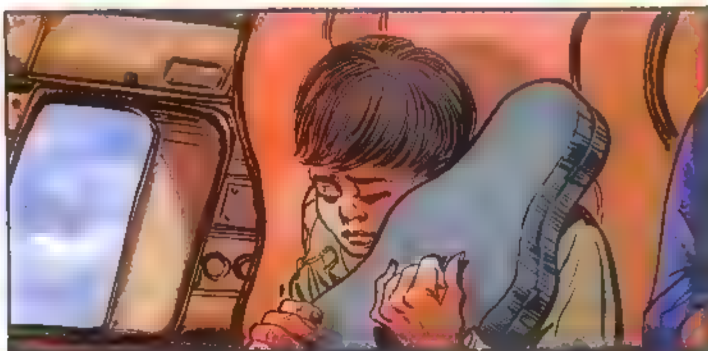

HIER, BRUNO... VOOR JE MOEDER.
PERROZ

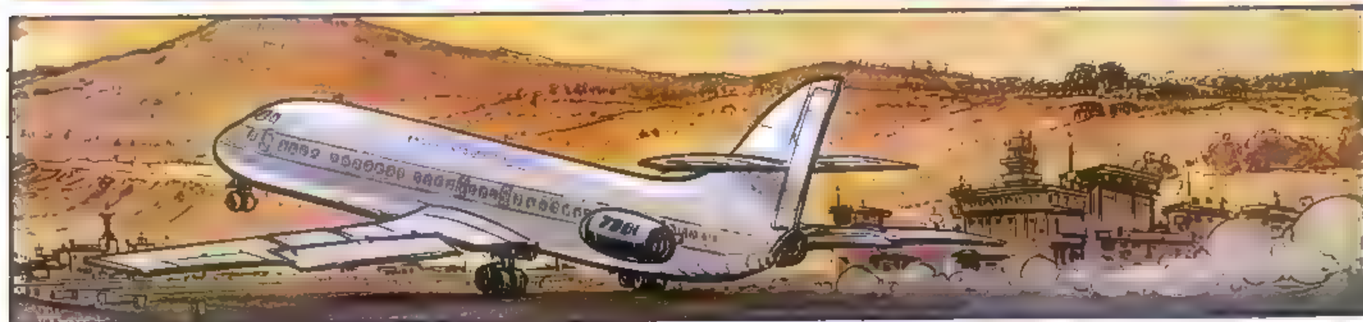

IK WIST HET WEL... IK WIST HET... PAPA... IK WIST HET...

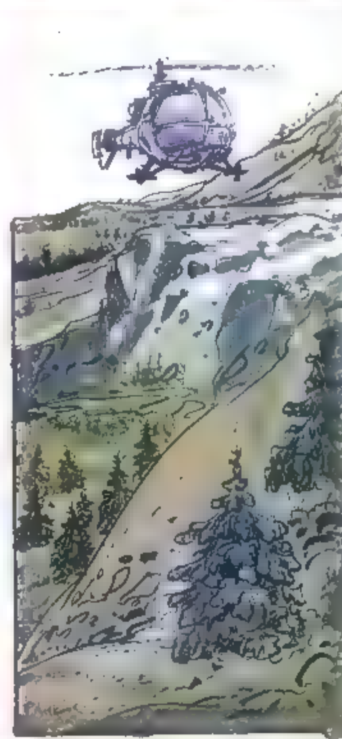

NOG 'S UUR VLIEGEN EN WE ZIJN ER, SCHAT...

DAG MEVROUW, DAG BRUNO. KOMT U MAAR MEE, DE HELIKOPTER WACHT.
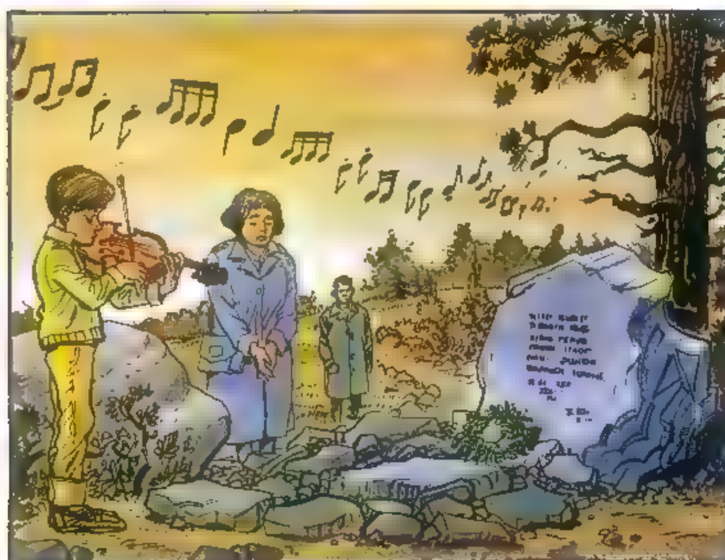

SLA OM

MENEER PIERRE PERROZ IS MET ZIJN KAMERADEN BEGRAVEN BOVEN AAN DIT PAD...

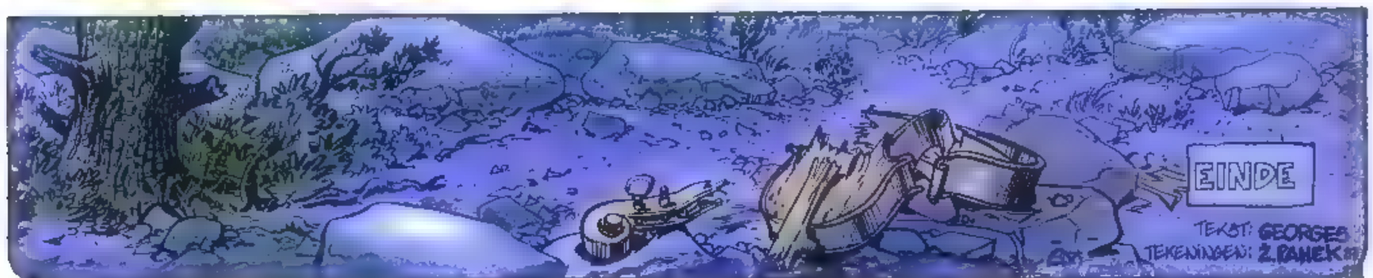

BRUNO! BLIJF NU TOCH HIER!

DE MUZIEK WAS VOOR JOU, ENKEL VOOR JOU, PAPA...

EINDE
TEKST: GEORGES
TEKENINGEN: Z. PANEK

HET KIND MET DE VIOOL

Het verhaal dat je net gelezen hebt is voor een deel fantasie. Toch is de kern van de geschiedenis waar gebeurd. Jo Fauchère, een berggids, verliet inderdaad het vliegveld van Genève op 24 augustus 1981. Hij werd vergezeld van al zijn vrienden, expeditieleden en hun gezinnen. Pers en tv waren aanwezig om de mensen uit te wuiven die de Lhotse Shar, in Nepal, gingen veroveren, een top van 8383 m hoogte. Het is ook waar dat Nicolas op die dag het voorgevoel had dat hij zijn vader nooit meer terug zou zien. Hij sprak erover met zijn moeder die hem troostte zo goed ze kon, maar die haar eigen ongerustheid ook niet kon overwinnen...

— Wat is er toch, Nicolas? Wat heb je voor verdriet?

Het antwoord van het jongetje onthutste ons allemaal:

— Ik weet zeker dat ik mijn papa nooit terug zal zien!

Het is helaas waar dat Jo, net als Philippe en Pierre, de dood zou vinden. «Voortaan zal de hemel hun vaderland zijn, de hemel die ze zo dicht genaderd waren en die ze hadden willen kussen.»

Een paar jaar geleden al stelde Derib me voor aan mevrouw Fauchère. Ik had haar verhaal gehoord, dat van haar man en van haar zoon. Ik onthield maar een paar elementen van het verhaal van Nicolas, en op het moment dat ik voor PAHEK het scenario van Het kind met de viool schreef, wist ik niet dat mevrouw Fauchère een indrukwekkend boek had geschreven waarin ze vertelt over de expeditie maar vooral over de grote moed van degenen die waren achtergebleven en met steeds groeiende angst wachtten op nieuws uit Katmandu...

In dat boek, «Au péril de leur vie», door Andrée Fauchère (Editions Mon village SA — 1099 VULLIENS — VD — Zwitserland) wordt verteld hoe Nicolas de melodie «Terre Perdue» speelde op het graf van zijn vader... maar hij heeft zijn viool niet stukgeslagen:

«Een stilte, indrukwekkender dan welk woord ook, een stilte die plots doorbroken wordt door de accoorden van een viool die een melodie ten gehore brengt die Nicolas zo lang met zich heeft rondgedragen. En na die uitvoering voor zijn vader zinkt Nicolas op zijn knieën en pakt een steen op en omklemt die, alsof hij degene omarmt die eronder ligt.»

Nicolas is nu 14 jaar oud... Binnenkort gaat hij studeren, want hij wil op een olieplatform gaan werken... hij is gefascineerd door de zee.

Nicolas speelt nog steeds viool...

Georges PERNIN

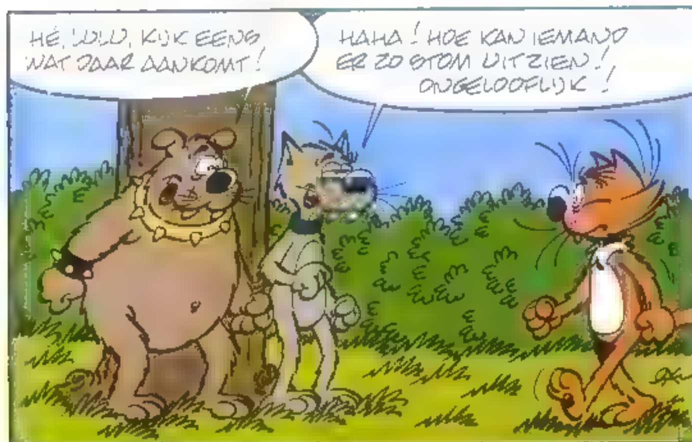

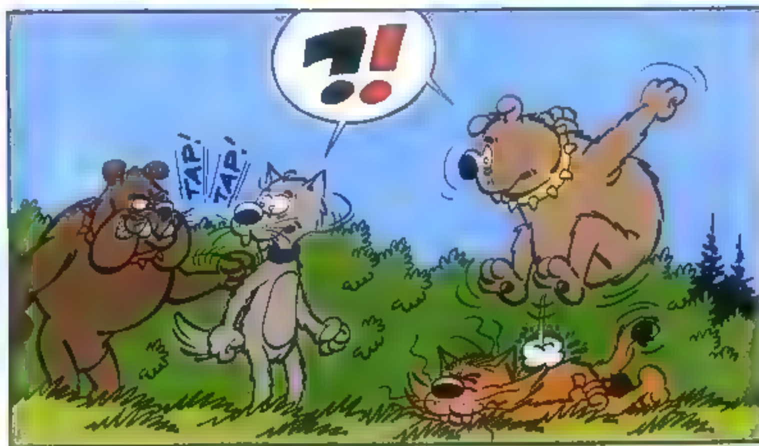
KNOTSKATER

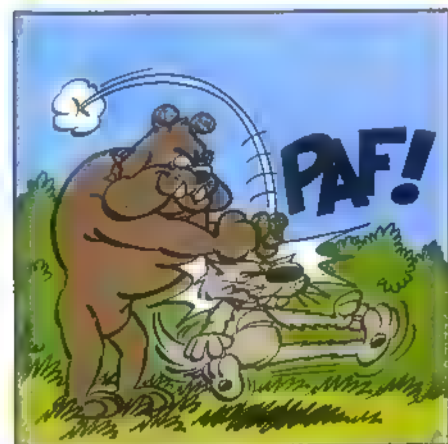
PATRICK CADOT

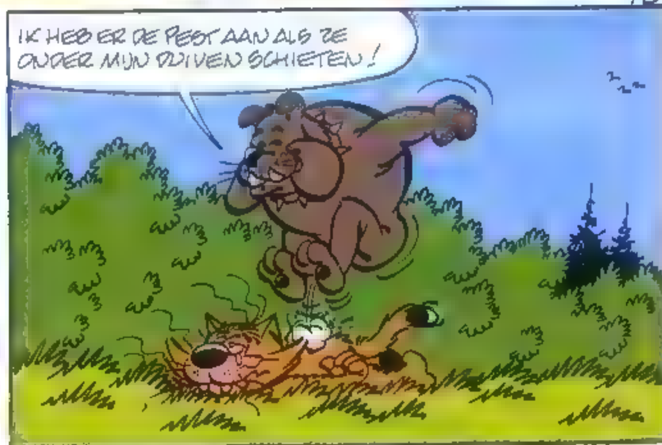

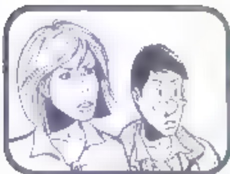
48

P. RICHELLE.

Cadot

GAELLE SANTIAG

HET KANGOEROEBAL

DIE AVOND GAF DE REDER ONARSSIS EEN GROOT BAL MASQUÉ IN ZIJN WEELDERIGE BUITENHUIS...

HEB JE NIETS ANDERS KUNNEN VINDEN DAN DIE POTSIERLIJKE KLEDING!

WAAROM? HOUD JE NIET VAN KANGOEROES?

JE VERGEET DAT WE JEAN-CÉLESTE PALIER MOETEN INTERVIEWEN.. HIJ ZOU AAN JE SERIEUSHEID GAAN TWIJFELEN!

KOM OP, ZEG! HIJ IS ZELF EEN BEETJE GEK! HIJ ZAL HET LEUK VINDEN!

NEE, GELOOF ME, NET IETS VOOR HEM!

NET IETS VOOR HEM! WOEAHAHA!

JE KUNT BETER DOOF ZIJN DAN DIT AAN TE HOREN!

... NET IETS VOOR HEM... NET IETS VOOR HEM... EEN KANGOEROE... HAHA! HOHO!...

LAAT JE HUMOR MAAR HIER ACHTER! WE ZIJN ER!

WOUAW! WAT EEN MENSEN! WAT EEN OMGEVING VOOR POLONAISES!

1.

SLA OM

GAELLE SANTIAG

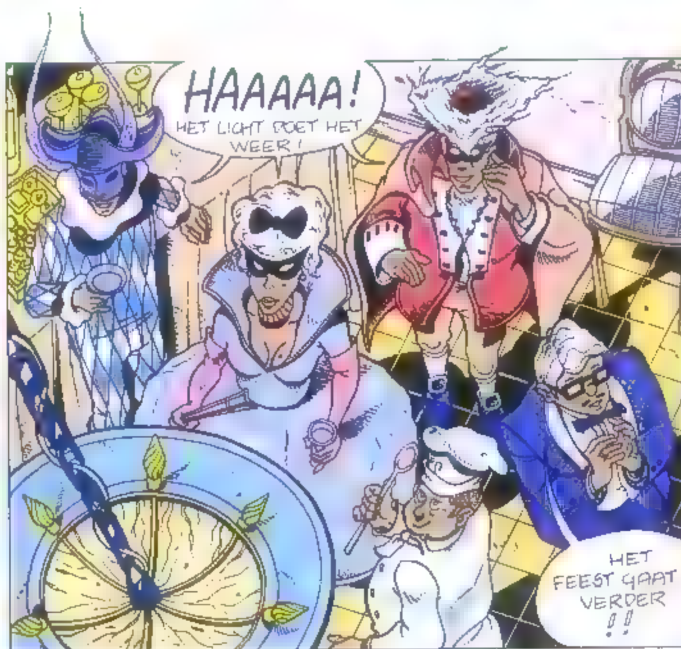

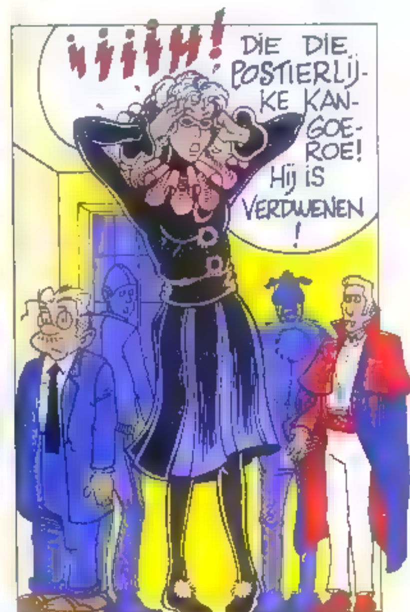

PETER LI
PHILIPPE RICHELLE

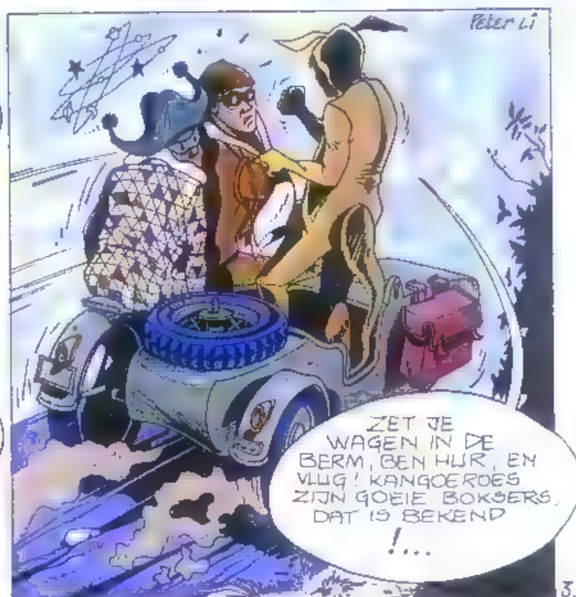

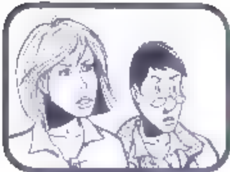

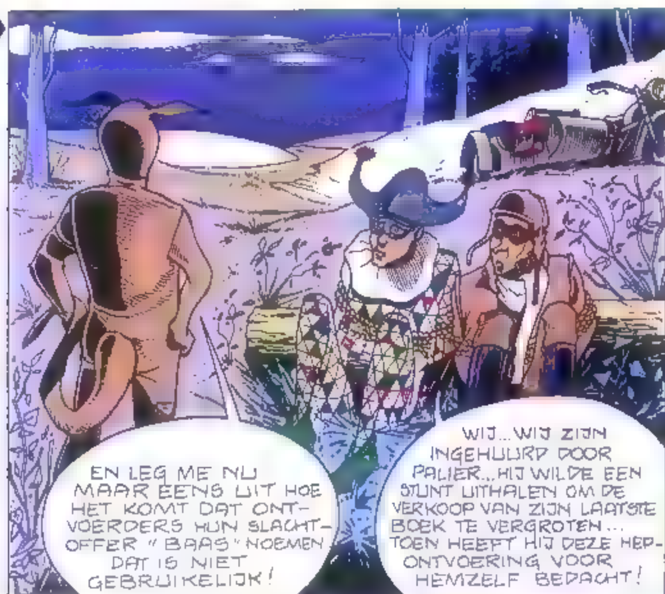

SLA OM

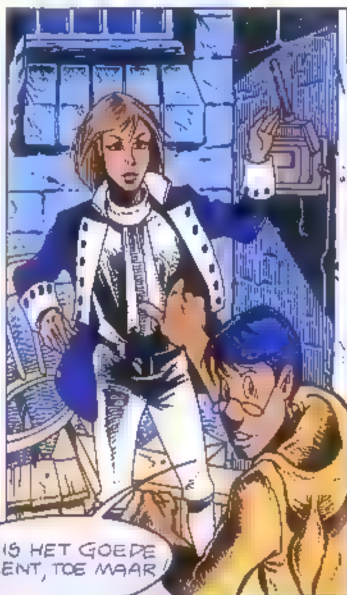
GAELLE SANTIAG

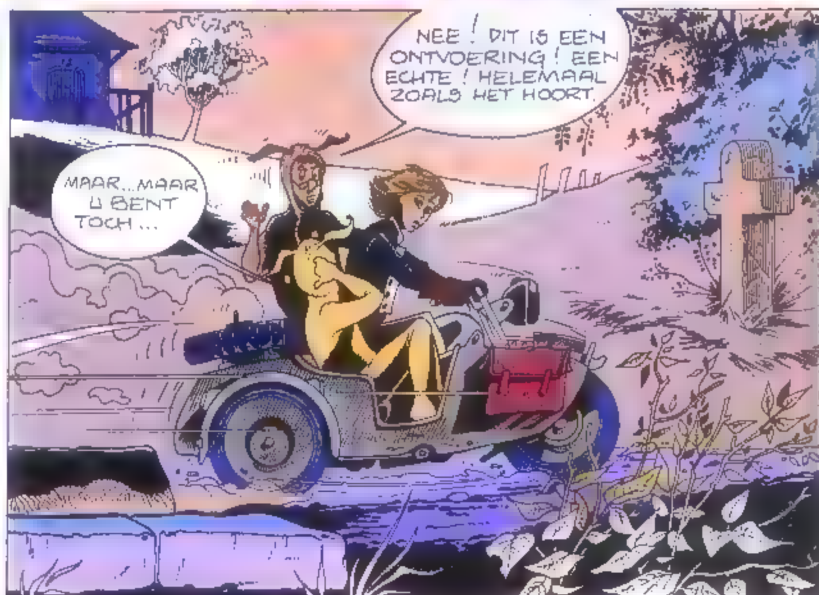

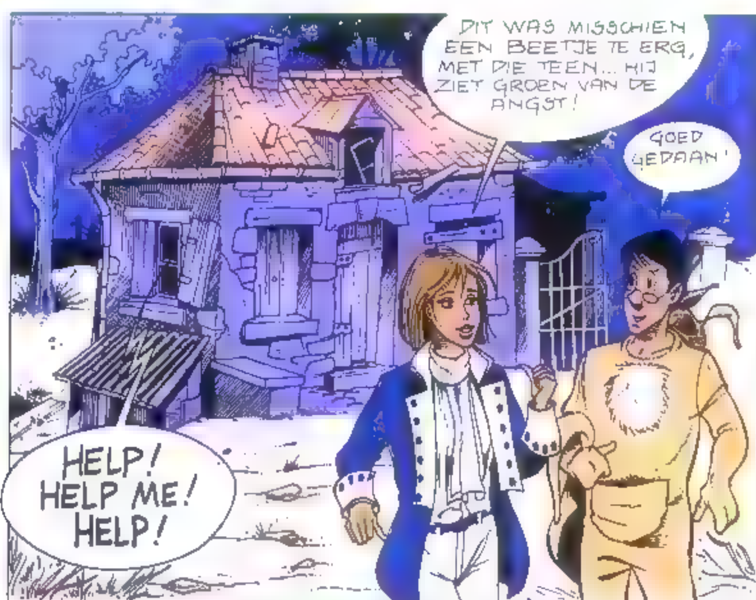

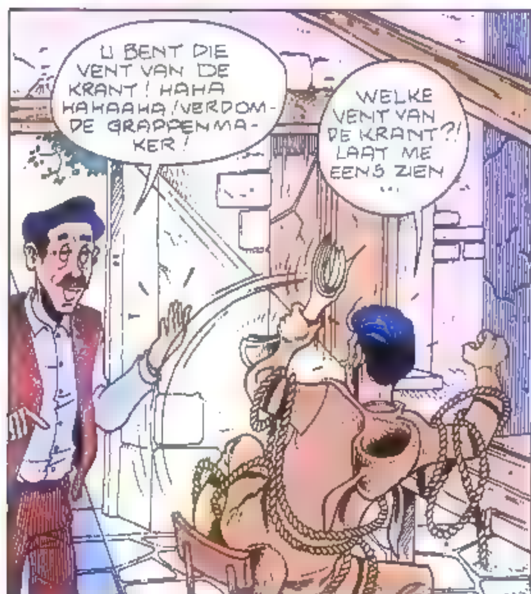

U MOET HIER BLIJVEN VANNACHT... U HOEFT NIET TE SCHREEUWEN WANT ER IS BINNEN 5 KM. GEEN HUIS TE BEKENNEN!
EN MORGEN STUREN WE ÉÉN VAN UW TENEN NAAR UW FAMILIE, AANGETEKEND, OM HEN DUIDELIJK TE MAKEN DAT ZE ONS BETER SERIEUS KUNNEN NEMEN!
AAAH! NEE! DAT NIET! HEB MEDELIJ-DEN! ALLES BE-HALVE DAT!

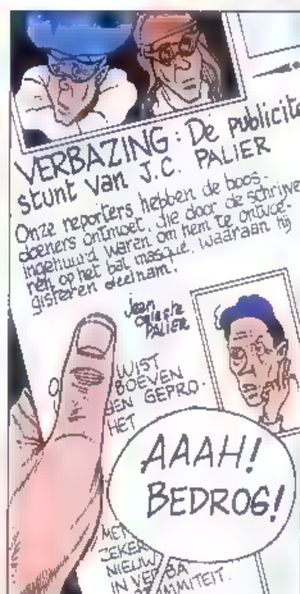

DIT WAS MISSCHIEN EEN BEETJE TE ERG, MET DIE TEEN... HIJ ZIET GROEN VAN DE ANGST!
GOED GEDAAN!
HELP! HELP ME! HELP!

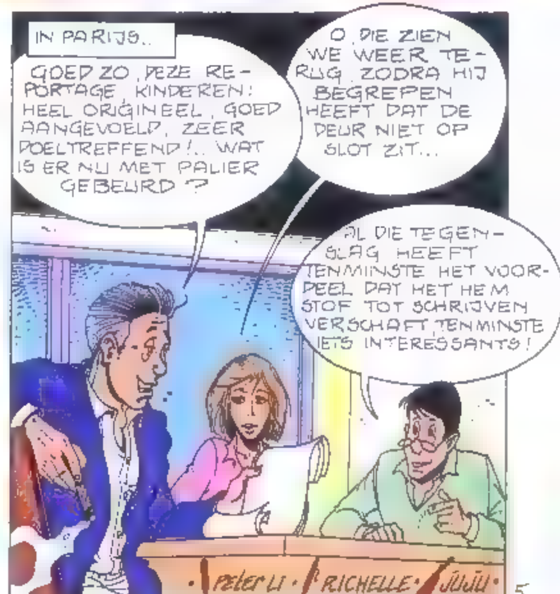

DE VOLGENDE DAG...
HELP! HELP ME! HELP!
?!

EH... WAT DOET U HIER ?
IK BEN ONTVOERD! IK BEN HIER OP-GESLOTEN SINDS GISTERAVOND!

OPGESLOTEN?! LAAT ME NIET LACHEN! DE DEUR WAS OPEN!
AH, MAAR IK HEB HET BEGREPEN !!

U BENT DIE VENT VAN DE KRANT! HAHA HAHAAHA! VERDOM-DE GRAPPENMA-KER!
WELKE VENT VAN DE KRANT?! LAAT ME EENS ZIEN ...

VERBAZING: De publicite
stunt van J.C. PALIER
Onze reporters hebben de boos-doeners ontmoet, die door de schrijve ingehuurd waren om hem te ontvoe-ren op het bal masqué, waaraan hij gisteren deelnam.
Jean Claude PALIER
AAAH! BEDROG!

IN PARIJS...
GOED ZO, DEZE RE-PORTAGE, KINDEREN! HEEL ORIGINEEL, GOED AANGEVOELD, ZEER DOELTREFFEND!... WAT IS ER NU MET PALIER GEBEURD ?
O, DIE ZIEN WE WEER TE-RUG ZODRA HIJ BEGREPEN HEEFT DAT DE DEUR NIET OP SLOT ZIT...
AL DIE TEGEN-SLAG HEEFT TENMINSTE HET VOOR-DEEL DAT HET HEM STOF TOT SCHRIJVEN VERSCHAFT. TENMINSTE IETS INTERESSANTS!
peter li · RICHELLE · JUJU

5.

EINDE 3.87

DOMMEL

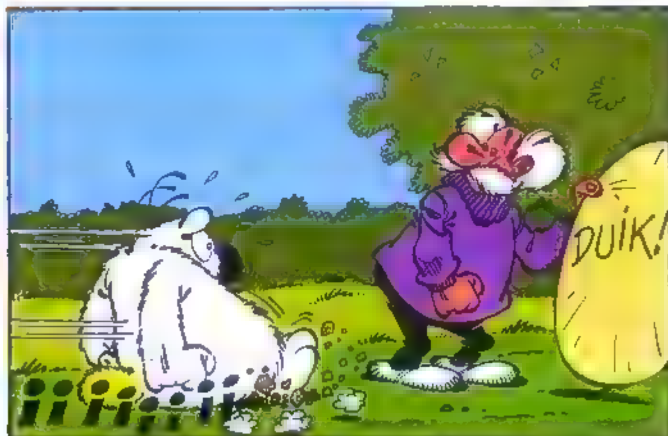
DUPA

"DAAR KOMT DE PEDALOSAURUS" AAN BIJ DE BOEKHANDELAAR, MIJN 16e ALBUM IS PAS VERSCHENEN! (LOMB. UITG.)

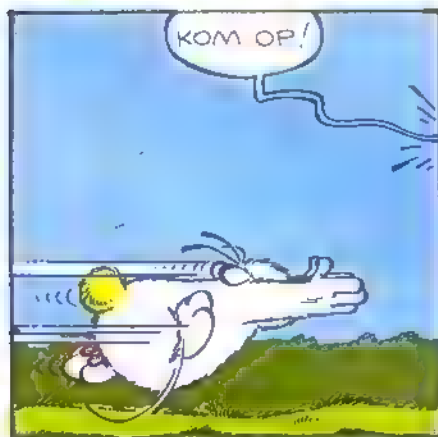

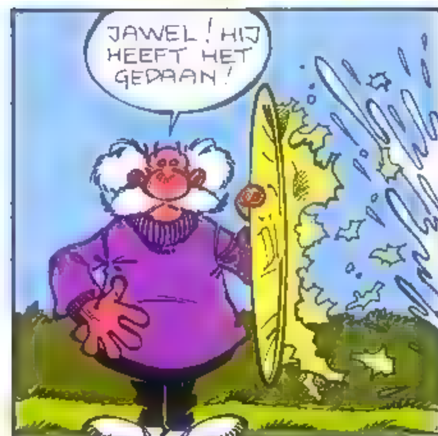

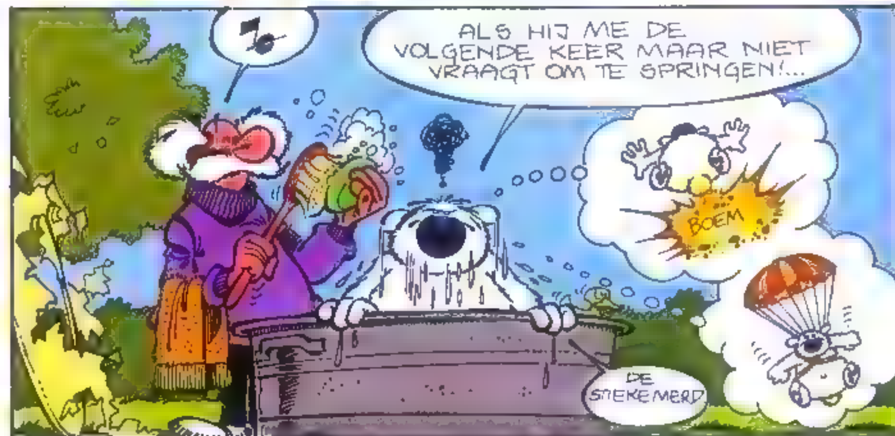

BOB MORANE

SAMENVATTING: Terwijl Bob Morane en Bill Ballantine 's nachts een wandeling maken wordt een jonge vrouw door de politie ondervraagd, maar even snel verdwijnt ze... Bob en Bill horen voetstappen die hun richting naderen...

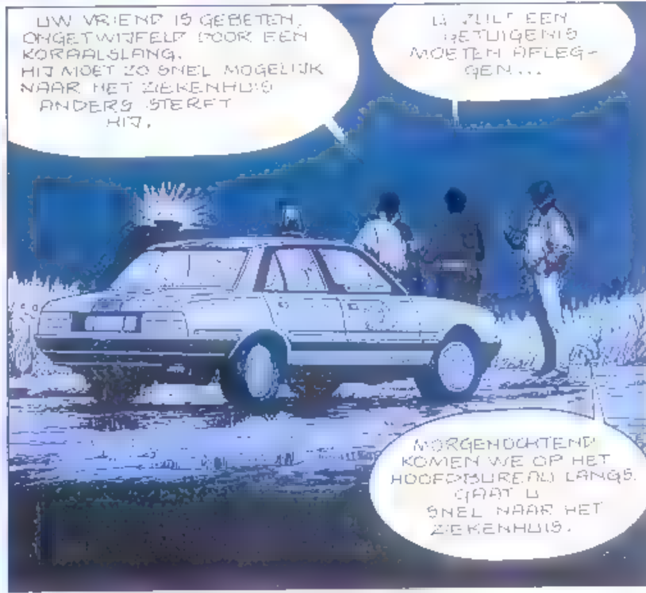

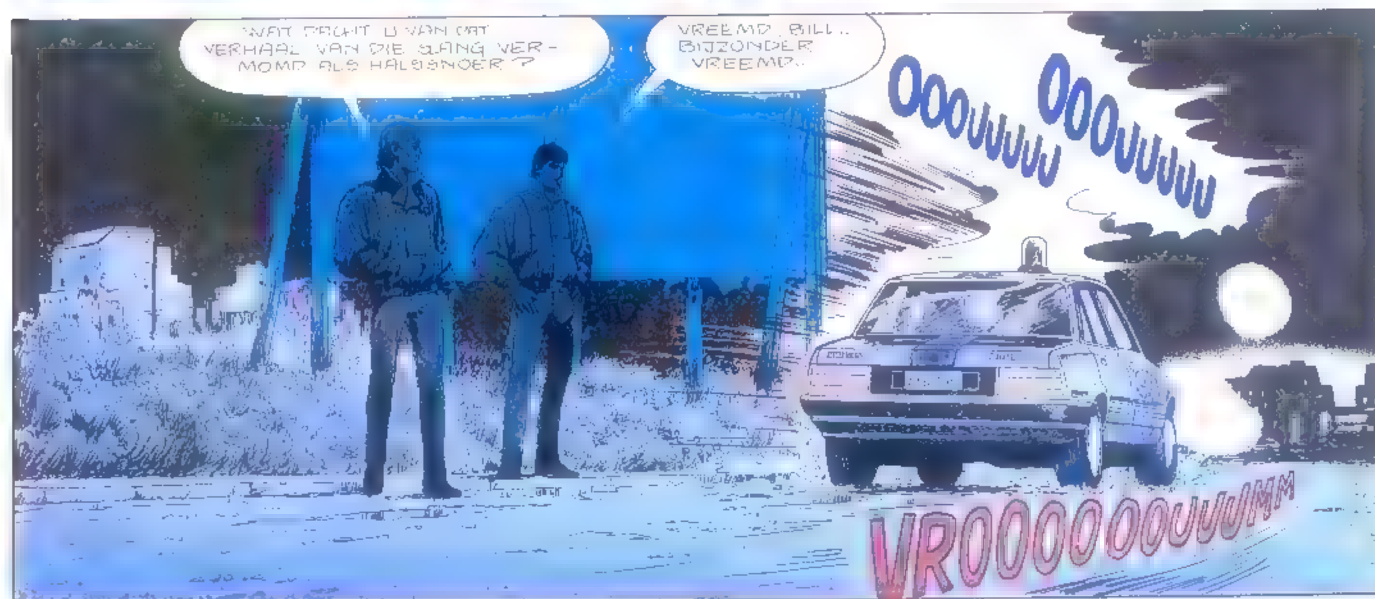

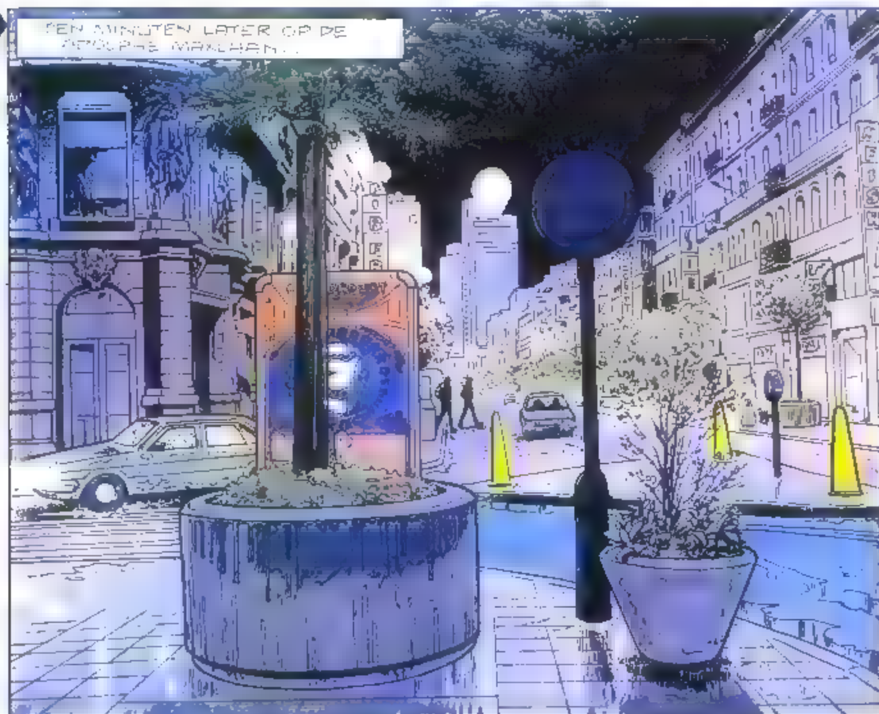

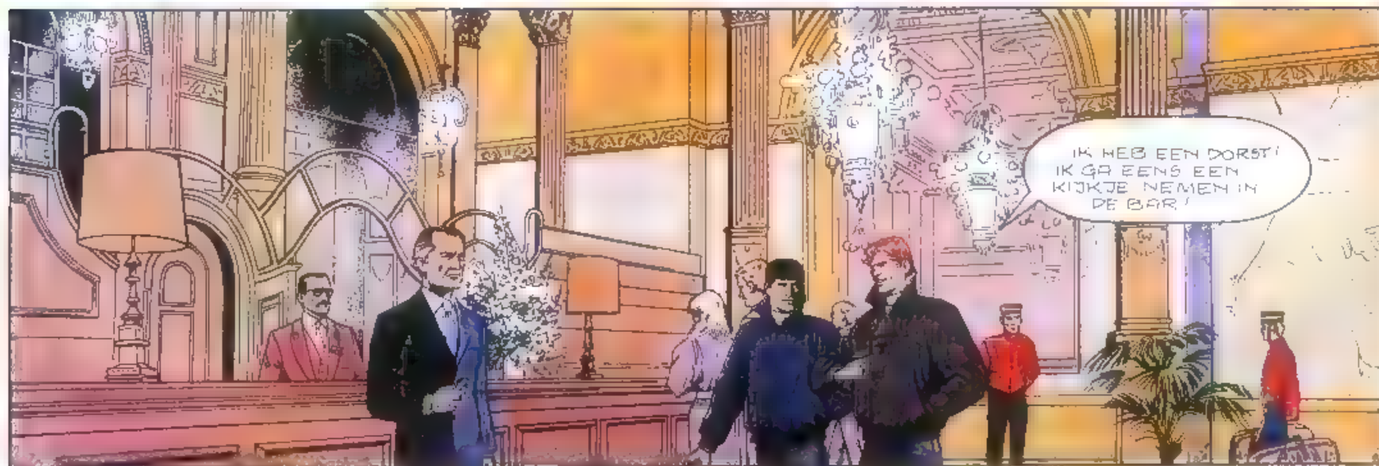
SLA OM

EEN MINUTEN LATER OP DE

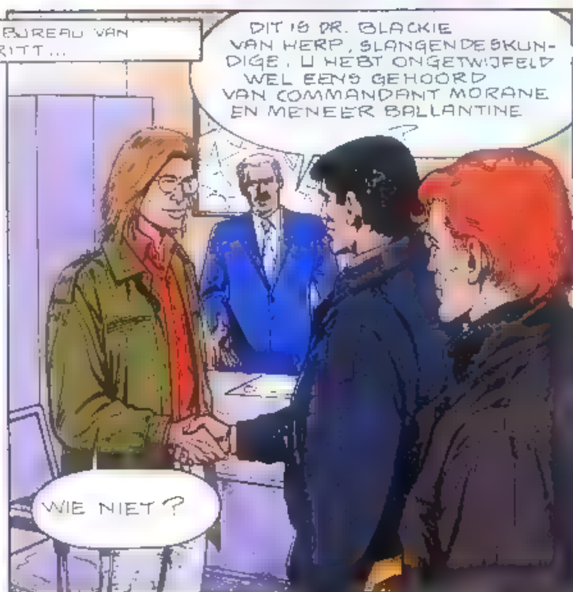
DAAR IS HET HOTEL
CAFE METROPOLE

IK HEB EEN DORST! IK GA EENS EEN KIJKJE NEMEN IN DE BAR!

DE DAG DAAROP, OP HET BUREAU VAN COMMISSARIS MAGRITT...

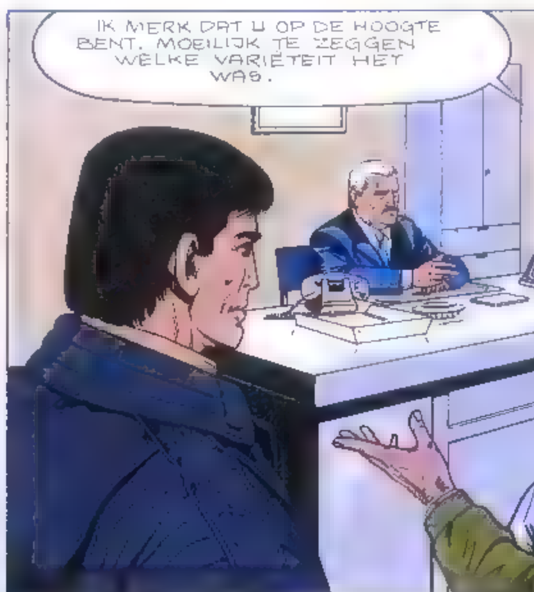

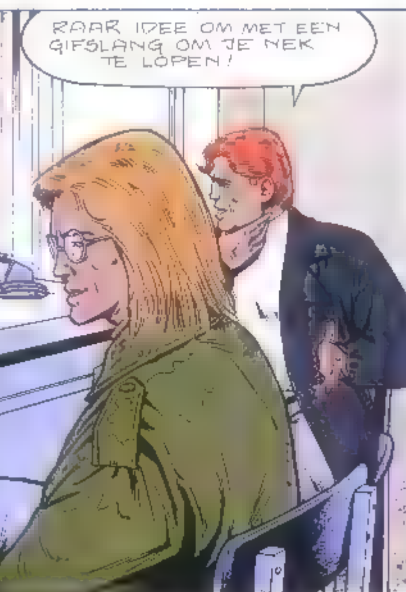
DIT IS DR. BLACKIE VAN HERP, SLANGENDESKUNDIGE. U HEBT ONGETWIJFELD WEL EENS GEHOORD VAN COMMANDANT MORANE EN MENEER BALLANTINE
WIE NIET?

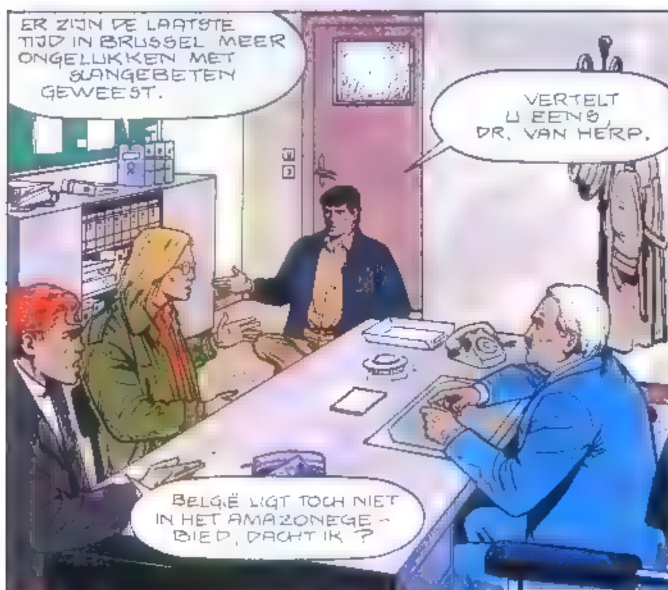

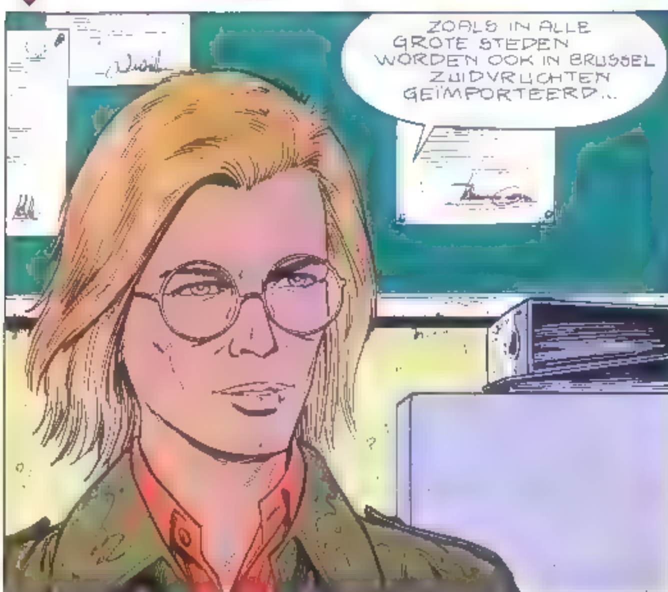
AGENT FRANS KAKELBROEK IS VANNACHT OVERLEDEN
WAT EEN PECH!

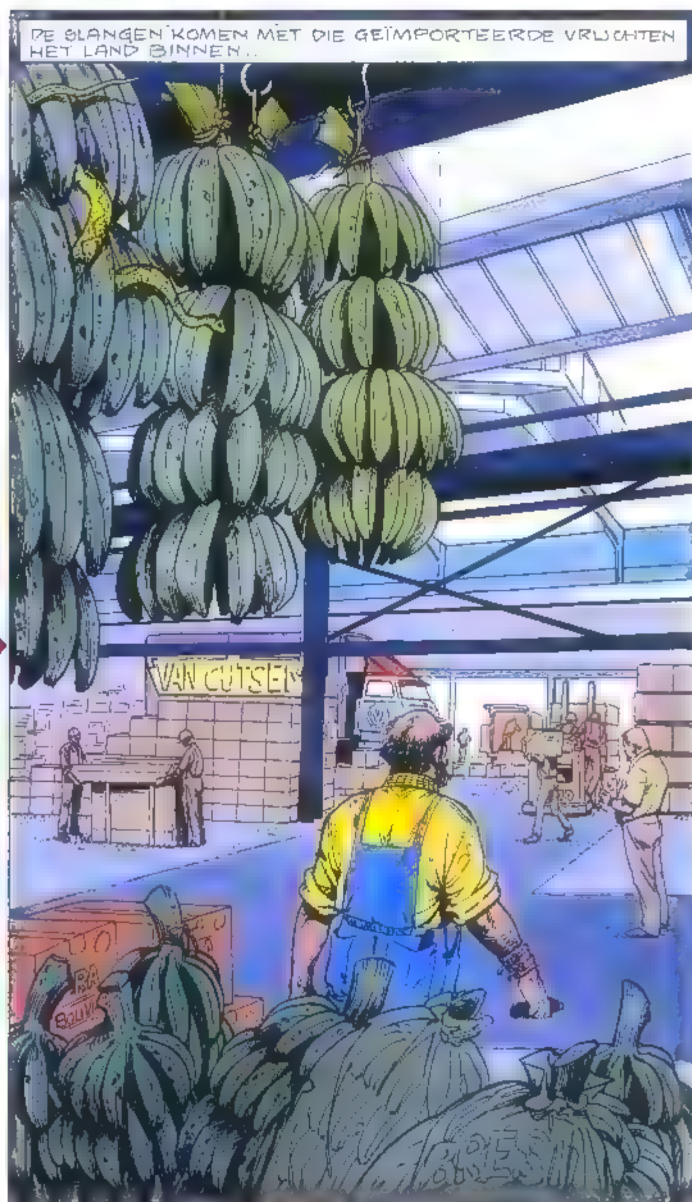

IK HEB DE VERWONDING GEZIEN. HIJ IS DOOR EEN KORAALSLANG GEBETEN.
MICRURUS FALVIUS OF LEPTOMICRURUS?

IK MERK DAT U OP DE HOOGTE BENT. MOEILIJK TE ZEGGEN WELKE VARIËTEIT HET WAS.

RAAR IDEE OM MET EEN GIFSLANG OM JE NEK TE LOPEN!

ER ZIJN DE LAATSTE TIJD IN BRUSSEL MEER ONGELUKKEN MET SLANGEBETEN GEWEEST.
VERTELT U EENS, DR. VAN HERP.
BELGIË LIGT TOCH NIET IN HET AMAZONEGEBIED, DACHT IK?

ZOALS IN ALLE GROTE STEDEN WORDEN OOK IN BRUSSEL ZUIDVRUCHTEN GEÏMPORTEERD...

DE SLANGEN KOMEN MET DIE GEÏMPORTEERDE VRUCHTEN HET LAND BINNEN..
VAN CUTSEM

SLA OM

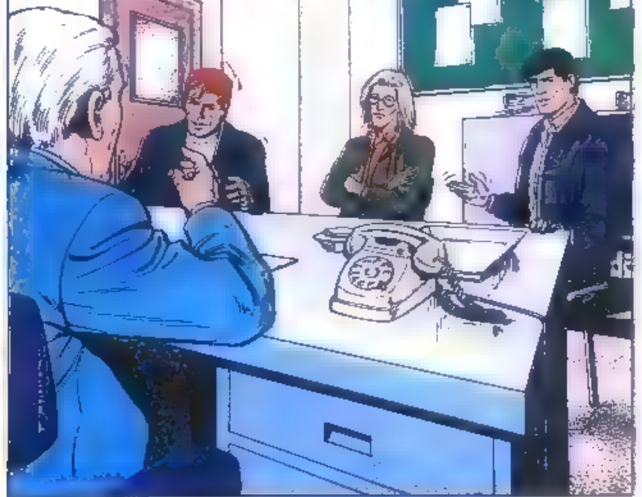
BOB MORANE

...VANDAAR KRUIPEN ZE DE RIOLEN IN, WAAR ZE ENIGSZINS BESCHERMD ZIJN TEGEN DE KOU...

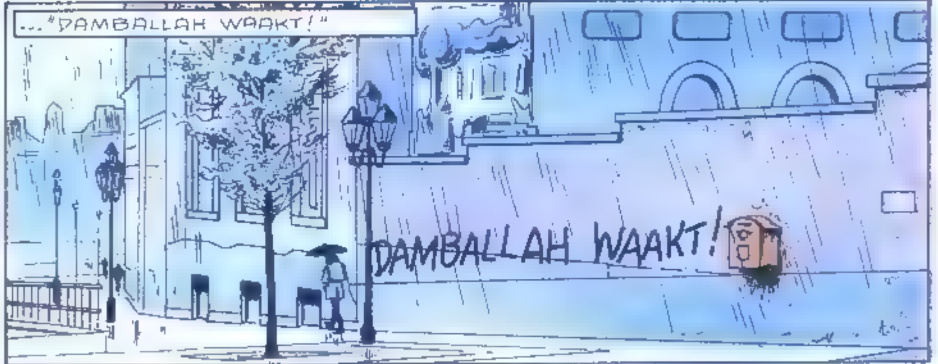
...GEWOONLIJK KOMEN ZE DAAR NIET MEER UIT...

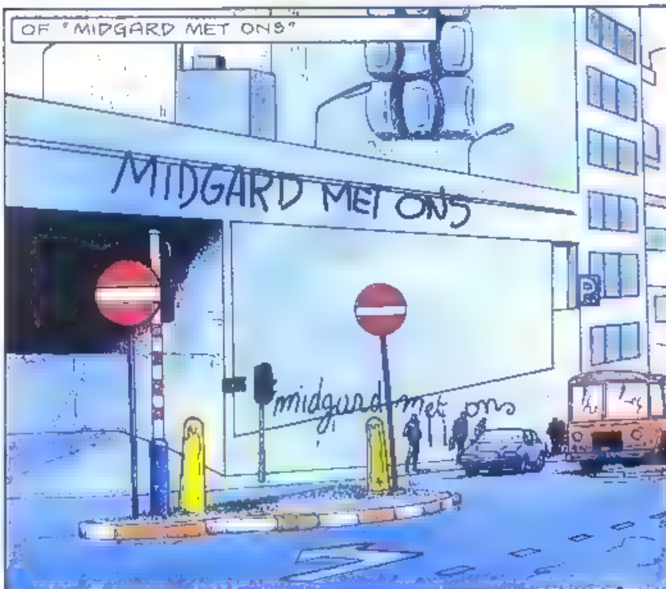
DAT VERKLAART NOG NIET DE "ONGELUKKEN" VAN DE LAATSTE TIJD MET SLANGEBETEN. ALLES WIJST EROP DAT DIE SLANGEN OPZETTELIJK HET LAND ZIJN BINNENGEBRACHT.
VERONDERSTELLINGEN...
U HEBT VAST WEL ANDERE AANWIJZINGEN, COMMISSARIS...

NATUURLIJK... DE LAATSTE TIJD VERSCHIJNEN ER WAARSCHUWINGEN IN DE VORM VAN GRAFFITTI OP DE MUREN VAN DE STAD... GRAFFITTI ALS...

..."DAMBALLAH WAAKT!"
DAMBALLAH WAAKT!

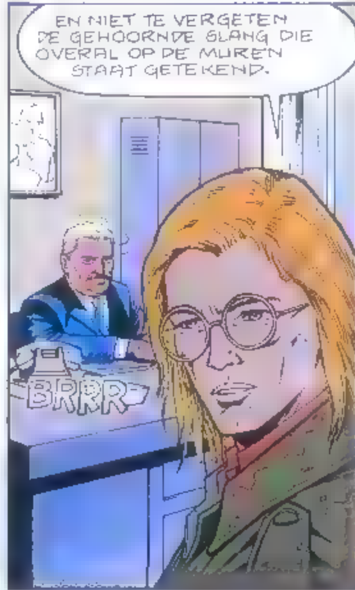
OF "MIDGARD MET ONS"
MIDGARD MET ONS
midgard met ons

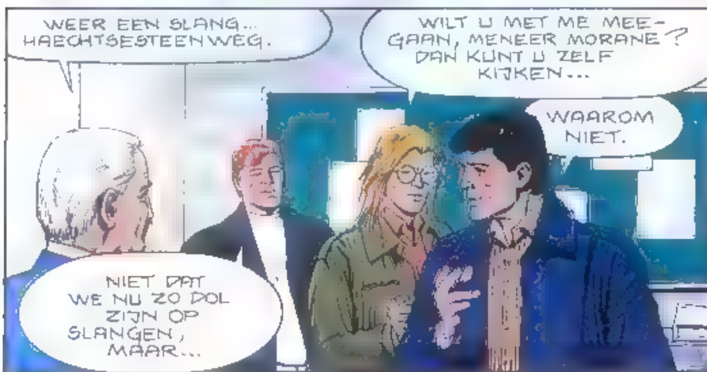
EN OOK WEL "QUETZALCOATL ZAL TOESLAAN"...
quetzalcoatl.
Zal toeslaan.

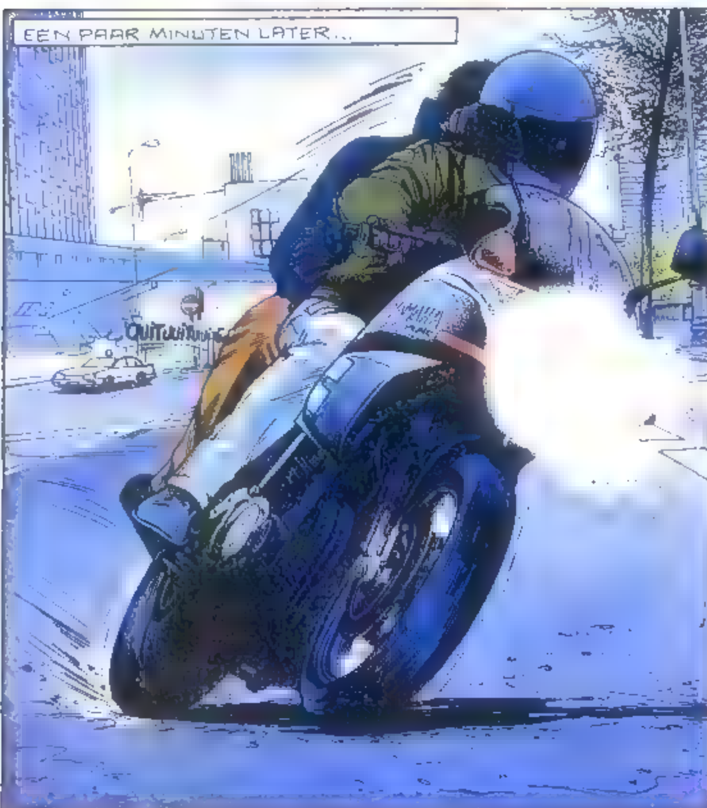

wordt vervolgd

HOUTSLEPER

... het leven onder de bomen, in de geur van hars.

Sommige levenswijzen lijken als bij toverslag vereeuwigd te zijn. Voor mij staat de tijd stil en is mijn leven gefixeerd in het verleden. Op een dag begreep ik dat ik toebehoorde aan het bos, aan het verleden, aan mijn paarden. Ik ben houtsleper geworden: en het was alsof ik veranderde in één van die wortels die tot diep in een ver verleden reiken.
Zo zijn we, een paar mensen die verliefd zijn op oude levenswijzen, die rustig en traag zijn; de moderne wereld, steeds voortjagend naar de vooruitgang, bevalt ons niet zo. Wij zijn de zandkorrels die het mechanisme remmen, maar op een dag...
Helaas, op een dag zal mijn beroep verdwijnen, zoals zoveel oude beroepen. En toch is het eeuwenoud, jawel!
Wat hebben ze gewonnen, die dwazen van vandaag met hun machines? Tussen de bomen in het bos komt een voertuig maar langzaam vooruit. Bomen slepen is niets voor machines. Dus omdat het sneller gaat en omdat ik dat prettiger vind, gebruik ik paarden. Net als vroeger. Net als in de tijd van de stilte. Mijn dieren zijn krachtig, massief: het zijn tenslotte afstammelingen van het Grote Paard van de Middeleeuwen, en in hun ogen, geloof het of niet, kun je hun trots en hun edele afstamming lezen.
In die heroïsche tijd was alleen dit zware paard sterk genoeg om het enorme gewicht van de ridder en zijn harnas te dragen. Het was het vervoermiddel der dapperen, voordat door het verval van het ridderdom zijn bestemming de landbouw werd.
Ik, als kind van de Ardennen, werkte natuurlijk met Ardenner paarden, die

Bomen verslepen is niets voor machines. Daarom gebruik ik paarden. Net als vroeger. Net als in de tijd van de stilte.

handzamer zijn in het bos: ze zijn «klein», ze wegen maar (!) achthonderd kilo, tegen meer dan 1000 voor het Belgische Trekpaard, de Zeeuwse paarden of de grote Engelse rassen. Maar toch, in z'n eentje, stevig op zijn vijfentwintig centimeter brede hoeven geplant, is één van mijn «kleine» Ardenners in staat mijn

Die dag begreep ik dat ik toebehoorde aan het bos, aan het verleden, aan mijn paarden. Ik werd houtsleper.

Machtige, massieve beesten. De afstammelingen van het Grote Paard van de Middeleeuwen.

vrachtwagen te trekken, die zeven ton zwaar is. Ze zijn dapper en niet voor een kleintje vervaard!
Voor een boomstam — een ton — heb ik twee paarden nodig. Omdat het om naaldhout gaat, met een ruwe bast. Geloof me: met al zijn tanden klemt zo'n stam zich vast aan de bosgrond. Het lijkt wel of hij er niet uit weg wil! Als zo'n stam tegen een stronk botst als mijn beesten in volle vaart zijn, geeft dat een enorme schok, die hun schouders moeten opvangen. Uitkijken dus. Maar de paarden zijn zo intelligent... Ze begrijpen alles wat ik zeg. Vooruit! nog een stukje... een klein stukje... En langzaam worden de stapels langs de weg hoger en hoger... Je moet er bovenop klimmen om de lading op de gewenste plaats te brengen.
Zes paarden heb ik. Zes! Drie zouden toch genoeg zijn? Dat weet ik, maar dat is voor het genoegen. Mijn twee jonge hengsten (vijf jaar) slepen hout samen met mij. Gevaarlijk? Ach ik hou ervan. En ik heb ze met zoveel geduld en liefde getraind. Ze gehoorzamen als merries. Ze zijn snel en wendbaar. En allemaal zijn ze in staat bijna verticale hellingen te beklimmen. Dat lijkt ongelooflijk, hé? Toch is het waar: ze komen overal vooruit, zelfs op de steilste terreinen.

Ik sleep nu al zo'n vijftien jaar hout met mijn Ardenners. Zij kunnen werken tot ze twaalf zijn. En ik... tja, ik heb nog geen zin om met pensioen te gaan. Op een dag zal ik heus wel te oud zijn voor het boswerk. En het bos zal me dat duidelijk maken. Tussen het bos en mij woedt een liefdesoorlog. Ik houd van het bos en het houdt ook van mij, maar toch probeert het me soms het moeilijk te maken. Ik wil niet dat mij overkomt wat een andere sleper overkwam: zijn dijbeen werd doorboord door de punt van een den, die met duizelingwekkende snelheid een helling af kwam. Het leven is hard onder de bomen, in de geur van hars.
Ja, het is zwaar werk. Soms komen er jongeren die zeggen: «Dat willen wij ook». Maar later geven ze het op. Te zwaar. Te gevaarlijk. En bovendien moet je geduld hebben, en dat heeft deze wereld niet meer. Paarden vragen tijd en zachtheid. Je kunt beter een half uur uittrekken om een dier in een bepaalde richting te praten dan hem één keer te slaan: dan zal het niet meer gehoorzamen.
Het ergste bij dat alles is dat het eind van het slepen met paarden het eind van een geschiedenis betekent. Een verleden dat zijn doodstrijd levert. Als er morgen nog donkere bossen zijn op de heuvels en in de dalen, zouden er dan nog Grote Paarden en jonge Dapperen zijn om de bomen eruit te slepen? Ik hoop het. Je moet altijd blijven hopen! Want met hun zullen ook onze wortels een beetje verdwijnen.
Tekst en foto's:
Renée Rahir

De hertog van Brabant op zijn paard (uit «Het tournooiboek van Koning René», een 15e-eeuws manuscript).

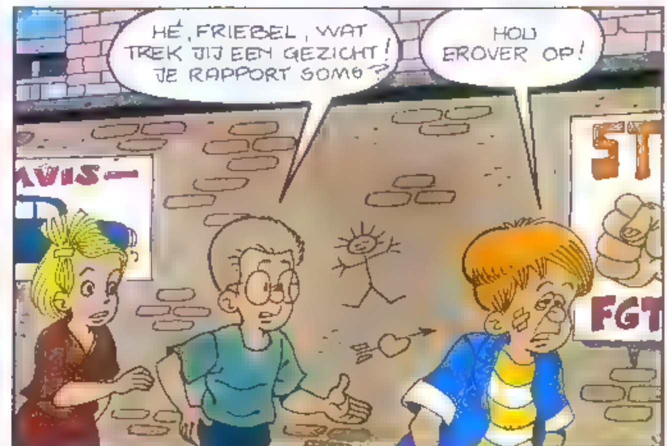
Met dank aan de heer Maurice Lejeune uit Ster).

plato, friebel en guitepuit

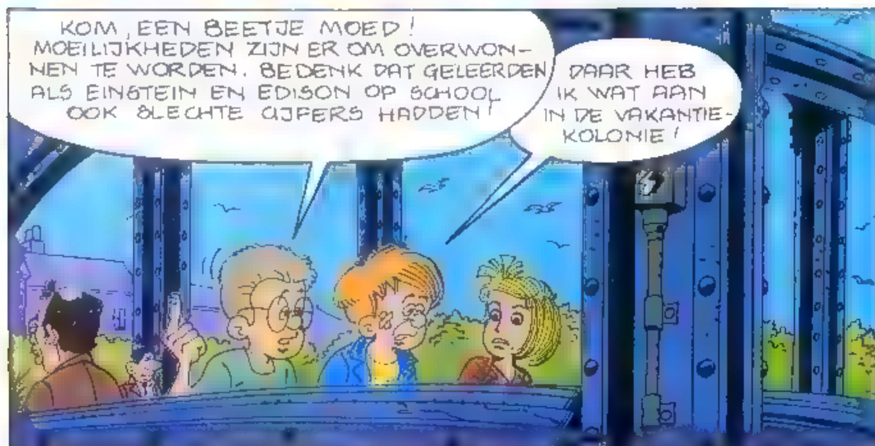
BRUNO DISANO
DIDGÉ

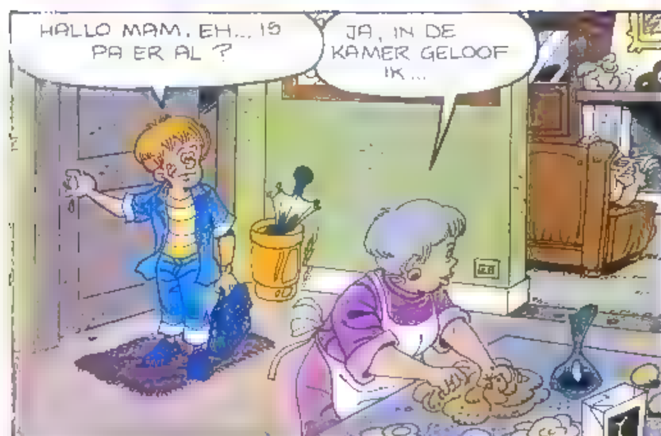

102.

B.DISANO-DIDGÉ.

VICTOR SACKVILLE

SAMENVATTING: Terwijl Tompkins de Gravin het hof maakt, bespreken Sackville, Mansoer, Ducholet en Decamp de geschiedenis van Egypte. Ondertussen bevinden de Gravin en Tompkins zich in het bureel van Maxwell. Maar wat interesseert de Gravin toch zo?

SLA OM

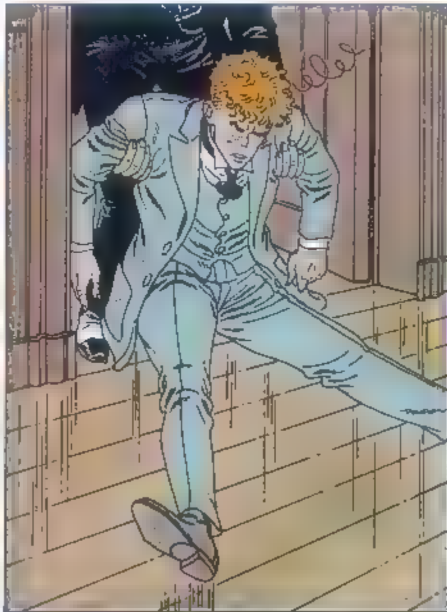

VICTOR SACKVILLE

SPION VAN GEORGE V

Francis CARIN
François RIVIÈRE
Gabrielle BORILE

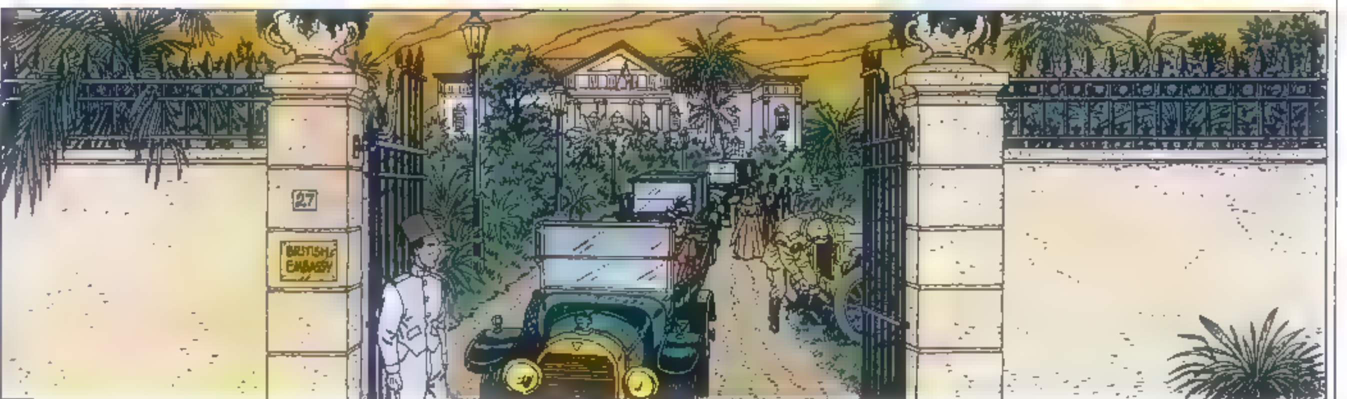

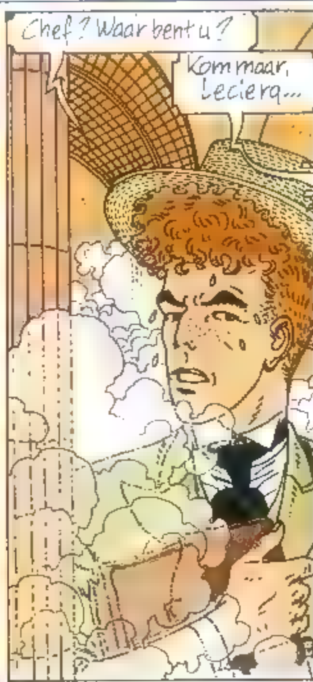

Kijk, het belangrijkste bij gestoofd rundvlees is...

Chef? Waar bent u?
Kom maar, Leclerq...

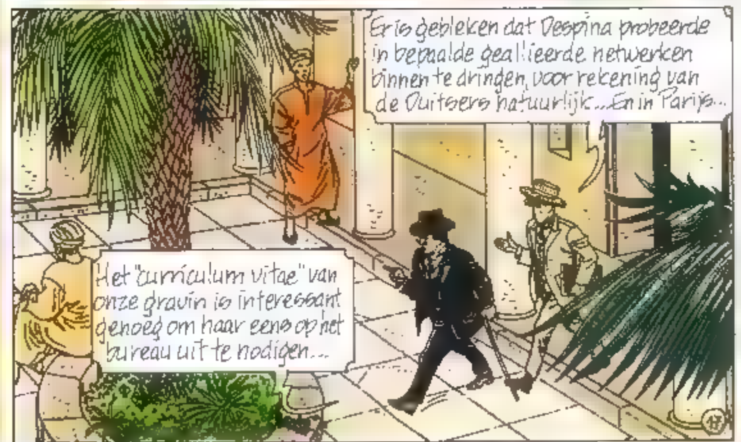

Chef, ik heb net het dossier over Despina binnen! Dat moet u lezen!

Geboren in Constantinopel op 20 februari 1886... Opleiding aan het St. Catherinalyceum. Trouwt 17 jaar oud in Neuilly met dr. Storch. Gescheiden in 1912... reist daarna onder verschillende namen. In Londen noemt ze zich Mezle, in Madrid Mme Heeketh, in Rome barones de Belleville

Hieruit blijkt, chef, dat ze in alle salons heeft weten door te dringen en dat ze een enorm netwerk van relaties over heel Europa heeft opgebouwd!

Tot zover is er weinig aan de hand, mijn beste Leclerq! Een wat nymfomane vrouw van de wereld! Waar heb ik mijn linkerschoen toch gelaten?
Maar dan de rest... In Madrid werd ze op 11 maart 1915 op heterdaad betrapt tijdens een gesprek met een hoge pief van de Duitse spionage! Drie maanden later in Genève wordt haar post onderschept...

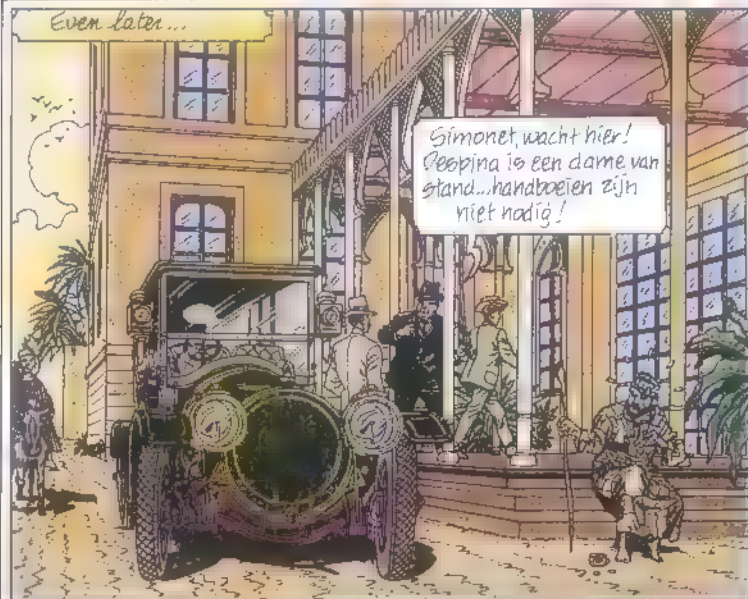

...Gecodeerde brieven...
Dat wordt interessant!

Er is gebleken dat Despina probeerde in bepaalde geallieerde netwerken binnen te dringen, voor rekening van de Duitsers natuurlijk... En in Parijs...
Het "curriculum vitae" van onze gravin is interessant genoeg om haar eens op het bureau uit te nodigen...

SLA OM

VICTOR SACKVILLE

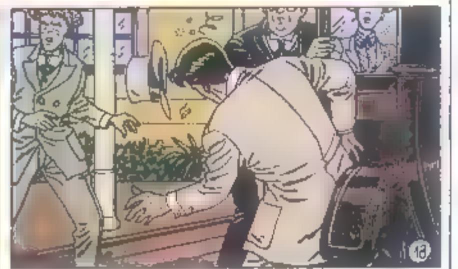

?!?
Verloekt, Leclerq! Grijp ze!

PAN PAN

POF

BONG

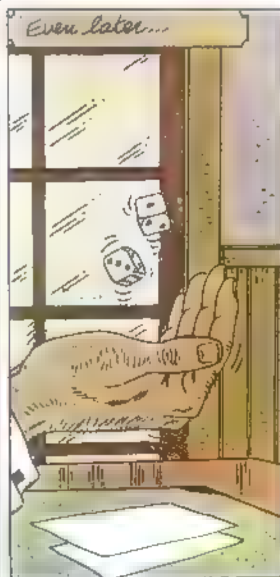
Die heeft zijn partie!
Zijn helper is er meteen van-door gegaan! We zijn bepaald geen uitblinkers, hè chef?

SLA OM

VICTOR SACKVILLE

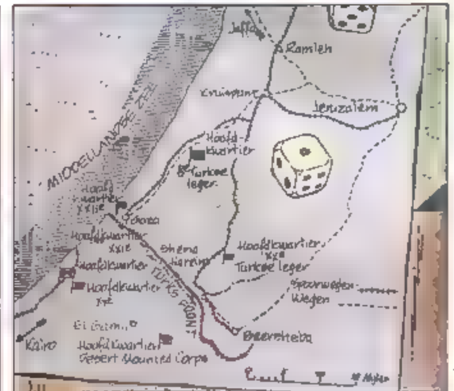

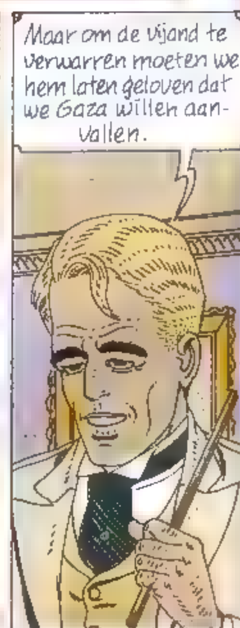

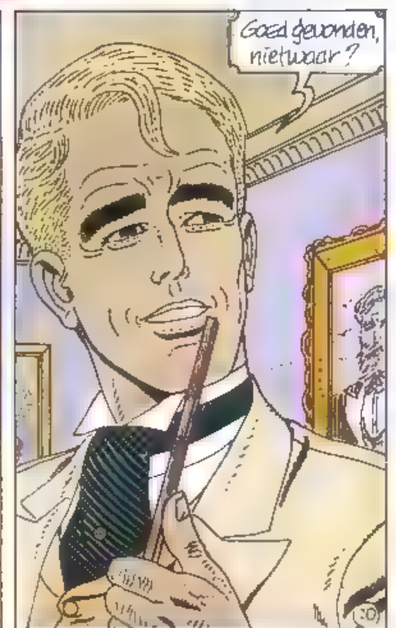

wordt vervolgd

DIT WORDT NOGAL INGEWIKKELD!

Het lijkt erop dat de Gravin even makkelijk verandert van identiteit als van kledij. Daarmee weten we echter niet wie ze werkelijk is...
Is dit echter interessant genoeg om haar op het bureau uit te nodigen?
Is de linkerschoen van Ducholet zwart?
Zal het plan van de Engelsen de Turken en hun bondgenoten verwarren?

WAT VERWACHT TOMPKINS VAN SACKVILLE?

Jullie zullen het misschien volgende week ontdekken als jullie het vervolg lezen van deze sensationele en mysterieze spionagezaak...

PTOEIH

DALE
DIDGÉ

Dale 87

Door de sahara van Tunesië

vervolg

de prachtige bergketen van de Matmata!
Een soort maanlandschap, met in de kraters woningen. Kegelvormige heuvels, diep uitgesneden, waar olijfbomen en vijgebomen groeien. Het zijn lange rechte rotsen met scherpe toppen, waar huizen op staan; er zijn Wadi's waar geiten grazen...
Heel hoog op de rotsen vormen de dorpjes een soort burchten op 300 tot 400 meter. De huizen staan dicht tegen elkaar aan en zijn gemaakt van grote brokken steen. De vallei staat er vol mee. De smalle, steile straatjes voeren naar een soort platform, vanwaar je een weids uitzicht hebt. Tamezredt is hier een goed voorbeeld van. In Toujane, zijn de huizen tegen een helling aangebouwd, terrasvormig, vlakbij de waterplaatsen. Dit is het land van de Berbers. Voordat de Arabieren kwamen, waren zij de enige inwoners van deze streek. Door de eeuwen heen, zijn een aantal van hen uit de bergen naar de vlakte gekomen. Ze hebben ondergrondse woningen gemaakt, die je alleen maar kunt herkennen aan een opening bij de grond. Matmata is hier een voorbeeld van, evenals omringende dorpjes, waarvan de bewoners «holbewoners» zijn. Al deze in de grond gegraven woningen hebben twee verdiepingen. Een tunnel geeft toegang tot een soort put, waaromheen de verschillende vertrekken zijn uitgegraven.
De tweede verdieping kun je vaak alleen maar bereiken met een touw en dient meestal als voorraadzolder. Veel van deze «holwoningen» worden niet meer bewoond. Sommige zijn echter gerestaureerd en ingericht als zeer originele hotels. De weg tot aan de haven, waar we inschepen voor Djerba is helemaal geasfalteerd. Maar het landschap is daarom niet minder mooi. Regelmatig komen we Landrovers tegen, vol toeristen, die de woestijn in gaan.
Spijtig verlaten we de volgende ochtend vroeg, het Grote Zuiden van Tunesië, waar onze compagnons nog een weekje rustig vakantie gaan houden aan zee. Maar als zo'n ervaring je aantrekt, dan kun je daar ook aan mee doen. je kunt alle inlichtingen van deze Trans-Tunesië tocht krijgen als je even schrijft of belt naar de 'Motorclub 80' Abbé Michel Renardstraat 15 — 1400 Nivelles — België, telefoon: 09-32-67/21.60.01 of 21.61.64.)

Jean Louis LECHAT

ISSN 0023 - 5024
Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodore Rooseveltstraat 46 1040 Brussel
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	475 BF	390 BF	865 BF
6 maanden	885 BF	780 BF	1 665 BF

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
6 maanden: 65 fl.
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK
EEN SPECIAAL NUMMER:
DE LUCHTVAART
met
5 VOLLEDIGE VERHALEN!

«HET DERELICT»
door F. Nicole en J.Y. Brouard

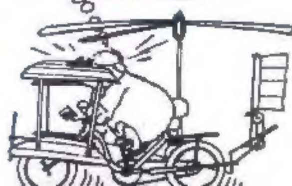
«HET NOODLOT»
door F. Moulaert

WOODY EN WILLY
«Duo per parachute» door Stibane

«WINTERWANDELING»
door M. Rouffa

MAX EN CATI
«Klaar om te spelen?» door M. Pierret

De vervolgavonturen van Hans, Victor Sackville, M. Edouard, Bob Morane

EEN KNIPOOGJE

van ernst

